

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ulica Wałowa 1. 29.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, ówczroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik przenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inserty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Minister handlu mianował kontrolorów urzędu pocztowego Filipa Reifenkugla i Jakuba Petaka starszymi kontrolorami pocztowymi we Lwowie, a kontrolora urzędu pocztowego Franciszka Astleithnera starszym kontrolorem pocztowym w Krakowie.

Ogłoszenie.

Z końcem listopada 1873 było w obiegach na zasadzie ustaw z d. 24. grudnia 1867 (Dz. u. p. nr. 3 z r. 1868) §. 5 i z d. 1. lipca 1868 (D. u. p. nr. 84) art. 2:

A. Według rejestrów prowadzonych w uprz. austriackim banku narodowym, a obecnie sprawdzonych:

Udziałowych przekazów hipotecznych a mianowicie:

a) opiewających na monetę konwencyjną	12.650 zł., tj. w wal. zł. ct.
austriackiej	13.282 50
b) opiewających na wal. austr.	62,318 650 zł 50 ct.
Razem	62,331.932 50

B. Wydanych z zamknięcia przez obiekty kontroli not państwa a mianowicie:	
jednorońskich	81.392.985
pięciorońskich	124.357.835
pięćdziesięcioreń.	143.916 950 zł. ct.
razem	349.667 770 —
w ogóle	411,999.702 50

Wiedeń, 3. grudnia 1873.

Z komisji Rady państwa dla kontroli długów państwa.

Dr. Henryk Perger Pergenu zastępca prezidenta.

Dr. Ignacy Kaiser Członek komisji.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Lwów, dnia 4. Grudnia.

Na uczczenie dwudziestopięcioletniej rocznicy wstąpienia na tron Najj. Pana u-

tworzył lwowski Zbiór izraelicki fundusz w kwocie 3300 złr. przeznaczony na wspieranie uczniów lwowskich szkół średnich. Fundacja ta ozdobić się ma najdosłojniejszym imieniem Jego Cesarskiej Mości.

Reprezentacya gminy miasta Żółtkwi ustanowiła fundacyę w ilości 1000 złr. na stypendya dla ubogiej młodzieży szkolnej; gmina Leżajska na tenże sam cel przeznaczyła 100 złr., gmina Kęt również uczciła pamiętną rocznicę obmyśleniem zasiłków dla uzdolnionych, a pozbawionych utrzymania uczniów.

Oprócz ogromnej liczby miast i korporacyi, które już wylczyliśmy w kilkunastu poprzednich numerach naszego dziennika, wystosowały adresy do Najjaśn. Pana gminy Żółtkwi, Lipnika, Kęt, Żurawna, i Wydział Rady powiatowej Limanowskiej. Na ręce J. Exc. Pana Namiestnika lub starostw miejscowych złożyły wyrazy najgłębszego hołdu i życzeń lojalnych gminy Jordanowa, Bolechowa, Ustrzyk, Gródka, Wydziały rad powiatowych Borszczowskiej i Podhajeckiej, dalej rozmaite mniejsze korporacye i gminy wiejskie.

Oprócz wymienionych już miast, oświetlone były w przeddzień lub w samą uroczystą rocznicę: Żółkiew, Halicz, Kęty, Lipnik, Krosno, Leżajsk, Dukla, Żmigrod. W wielu miastach oprócz oświetlenia odbyły się pochody z pochodniami, zabawy i widowiska amatorskie na cele dobroczynne. Wszędzie odbywały się wśród najliczniejszego udziału ludności nabożeństwa uroczyste, a w wielu bardzo miastach reprezentanci gmin, zakładów i korporacyi rozmaitych udawali się do c. k. starostów, aby na ich ręce ustnie złożyć zapewnienia serdecznych uczuć i szczerego przywiązania do Najjaśn. Pana.

Dzisiaj rozstrzygnie izba panów czy ustawa o pożyczce i kasach zaliczkowych ma być przedmiotem ponownych obrad w izbie deputowanych. Dzienniki wiedeńskie

wcale nie wątpią, że taka uchwała zostanie powzięta i donoszą, że dr. Rechbauer zarządził już potrzebne przygotowania, ażeby izba deputowanych zwołana została na posiedzenie przed świątami. *N. f. Presse* mniema, że izba panów uchwali w projekcie dwie zmiany: niższenie stopy procentowej za otrzymane zaliczki i udzielanie zaliczek na papiery nie używane do zabezpieczeń pupilarnych. Celem tej ostatniej zmiany ma być ułatwienie likwidacyi i z tego powodu komisya skarbowa izby panów zgodziła się na nią jednogłośnie.

Ułożenie budżetu wojkowego na rok 1874 było już przed miesiącem przedmiotem bardzo dokładnych obrad w ministerstwie wojny. Obecnie donosi *Internationale Corresp.* że na wyraźny rozkaz Jego Ces. Mości projekt budżetu odesłany został napowrót do pojedynczych oddziałów ministerstwa wojny z tą uwagą, iż z powodu dzisiejszej sytuacji finansowej władze wojkowe powinny w pożyczkach swoich na r. 1874 zarządzić jak największą redukcję i przenieść do budżetu nadzwyczajnego wydatki, które nie są nieodzownymi. Węgierski minister-prezydent miał oświadczyć, że węgierska delegacya nie mogłaby głosić za wysokimi pożyczkami. W skutek rozkazu cesarskiego ministerstwo wojny zmniejszyło budżet zwyczajny o 8 milionów a nadzwyczajny o 10 milionów.

Wyrazem rozkładu i rozstroju pomiędzy stronnictwami francuzkiego zgro madzenia narodowego są trudności przy wyborze komisji dla projektów konstytucyjnych. Po czterorazowym głosowaniu tylko 24 członków otrzymało większość absolutną a w sobotę przy piątym głosowaniu nie zdołano uzupełnić komisji sześciu członkami, bo nikt nie otrzymał absolutnej większości. Najsakrajniejsza prawica miała do poniedziałku w komisji konstytucyjnej tylko trzech swoich kandydatów. Legitymiści tracą zatem widocznie dawne znaczenie w izbie i nie można się wcale dziwić, że ich organ *Union* chce stawić Orleanistów

„przed trybunałem opinii publicznej i usunąć zasłonę po za którą oni się ukrywają.“

Nowy francuzki minister spraw zagranicznych książę Décazes miał zapewnić za granicznych dyplomatów, że Francya musi koniecznie zatrzymać siedm lat dzisiejszy stan rzeczy. W tym duchu układa książę Décazes okólnik do francuzkich agentów dyplomatycznych za granicą.

Ruch katolicki w Anglii zachęcił protestantów do kontragityacji. Jak donoszą prywatne telegramy odbędzie się 27. Stycznia w Londynie wielki mityng protestancki, który wyrazi cesarzowi i ludowi niemieckiemu sympatye z powodu walki z tendencyami katolickiego obozu. Na to zgromadzenie przybędą członkowie obu izb parlamentu, deputacye z miast i reprezentanci różnych wyznań między którymi będzie także i reprezentant starokatolików.

Stronnictwo Deaka okazało w sposób demonstracyjny zaufanie swoje dzisiejszemu ministrowi-prezydentowi. Szlavy ma zatem pozostać u steru, a przesilenie skończyłoby się w takim razie tylko dymisyą ministrów Kerkapolyego i Tiszy.

Dziennikarstwo niemieckie uczciło sympatycznie austriacki jubileusz cesarski *Nordd. Allg. Ztg.* poświęca tej uroczystości wstępny artykuł, w którym pisze: „Sprawiedliwość nakazuje podnieść, że najcięższym obowiązkiem monarszym było dla cesarza uznanie nowych form, które stworzył w stosunkach Europy postępujący naprzód rozwój narodowych i politycznych interesów. Im niewątpliwszą jest rzeczą, że nowy porządek tylko w takim razie będzie pełnym błogosławieństwem dla narodów europejskich, jeżeli bezwarunkowo uznany zostanie przez monarchę, uważanego słusznie za reprezentanta starego porządku, tem większe prawo do wdzięczności całego świata cywilizowanego ma wspaniałomyślność cesarza, z jaką On uznał, prąd nowoczesny i wytknął swojemu państwu trafny kierunek. W pierwszym rzędzie obowiązek wdzięczności ciąży na narodzie niemieckim, którego dobrobyt

TURYŚCI POLSCY.

III.

Poniatowski, któremu się wówczas jeszcze zapewne nie śniło nawet, że posiadzie kiedyś tron Piastów i Jagiellonów, wybrał się w swą podróż z licznymi poleceniami do rozmaitych znakomitych osób wielkiego świata paryzkiego. Pamiętnik jego wydany trzy lata temu w polskim przekładzie przez Bronisławę Zaleskiego zawiera dość obszerny opis tej wycieczki i zanadto jest znany, abyśmy mieli podawać tu z niego obszerniejsze wyciągi.

Przyszły król polski obracał się w Paryżu w najwykwintniejszych kołach, przedtem zaś bawił dłużej w Wiedniu i Dreźnie. Przygody i spostrzeżenia jego zebrane za granicą, nie są zbyt ciekawe, a opowieść ich miejscami nawet dość jest nużąca. Gdyby nie osobne znaczenie, jakie temu opisowi daje historyczność osoby, uważałby go można za dość pospolity dzienniczek podróży, pisany z niewielkim zapasem daru spostrzegawczego a z mniejszym jeszcze zasobem humorystycznego poglądu. Mimo to Poniatowski tu i owdzie zdobywa się na dość charakterystyczny obrazek ludzi i miejsca, a gdzie opisuje własne pomyłki i naiwności, wypełnia w tej szkole wysokiego życia, jaką wówczas był Paryż, tam król Jegomość bywa nawet zajmującym i dowcipnym.

Poniatowski w podróży swej za granicę trzymał się zwykłych stacyi ówczesnych polskich turystów. Trzeba wiedzieć, że były wówczas w Paryżu pewne znakomite osobistości, które mając liczne stosunki z Polską, odgrywały rolę pośredników między młodymi turystami a wielkim światem paryskim, któ-

rych salony były niejako agenturami wywiadowczymi dla Polaków, do których zatem najpierw udawali się prawie wszyscy znakomitsi przybysze z nad Wisły.

Wybierał się młody panicz polski do Paryża, to starał się przedewszystkiem o list polecający do pani hrabiny Brühl, która z całą niemal arystokracją europejską była zaprzyjaźniona, a pani hrabina Brühl komuż by miała polecić proszącego, jak nie pani de Brancas? Xiężna de Brancas była pierwszą damą dworu ówczesnej Delfiny, a Delfina była przecież córką króla polskiego, Augusta III. Otóż i pierwsza stacya arystokratycznego turysty polskiego.

Ale oprócz Delfiny była we Francyi druga dostojna osobistość, która uprzejmie ułatwiała Polakom przystęp do dworu i najwyższego towarzystwa. Któż się nie domyśli, że była nią sama królowa — Marya Leszczyńska, która, jak to wszyscy niemal jednogłośnie przyznają, lubiła wspierać swą łaską rodaków i uprzejmie ich przyjmowała. Królowa Marya zachłowała w sercu swem zawsze najkłęwszą miłość kraju, mówiła zawsze czysto po polsku i mówił tym ojczystym swym językiem bardzo lubiła. Tem się też tłumaczy uprzejmość dla przejeżdżających Polaków i gościnność królowej.

Kto nie był tak szczęśliwym, aby wprost znaleźć wstęp albo do xiężnej Brancas, a przez nią do salonu Delfiny, albo do królowej Maryi, ten zawsze jeszcze mógł powinszować sobie powodzenia, jeśli jechał z listem polecającym do pani de Bezenval. Była to także jedna z głównych stacyj dla znakomitszych turystów polskich. Baron Bezenval był przedtem posłem francuzkim w Polsce i ożenił się tu z panną Bieleńską. Dom Bezenvalów był tedy nie tylko ogniskiem kolonji polskiej, ale zarazem kluczem do reszty paryzkiego towarzystwa.

Stosunki zresztą między Polską a za

granicą a osobliwie Francją były w owym czasie niezmiernie liczne, liczniejsze niż kiedykolwiek. Mówimy tu oczywiście o stosunkach znajomości czysto towarzyskiej — ale nie trzeba zapominać, że towarzyskość ta w wieku ubiegłym i w Paryżu była w swym najdoskonalszym rozkwicie, będąc ostatnim świetnym rozblaskiem historycznego francuzkiego salonu, i była potęgą, która dyktowała tak samo prawa Europie, jak później oręź Napoleona I.

Dzięki tak licznym stosunkom między francuzkami a polskimi rodzinami, dzięki podwójnemu pokrewieństwu obu dworów, przez królowę Leszczyńską i Delfinę, urodzoną królową polską, wszyscy znakomici turyści polscy nadzwyczaj łatwo robili najwykwintniejsze znajomości, a nie masz żadnego z sławnych salonów ówczesnych paryzskich, w których nie spotkalibyśmy Polaków. Nie brkło ich także u sławnej pani Geoffrin, przyjaciółki wielkich filozofów i poetów, słynnej gospodynii tyle głośnego literackiego salonu. Poniatowskiemu była Geoffrin nawet gorliwą i surową mentorką, a ile razy przyszły król Jegomość popełnił na wielkim świecie paryzkim jaką naiwność, mógł być pewnym moralnej chłosty ze strony swej nauczycielki. Wszakże sam przyznaje się otwarcie, że gdy raz popełnił grubą niezręczność wobec marszałka de Noailles, pani Geoffrin „wstawszy nagle i wzięwszy się pod boki“, tak się do niego ozwała:

— Naucz że się gapiu (*grosse bête*), że kiedy człowiek jaki zapytuje, co o nim mówią, to znaczy że chce abyś go chwalił.

Nauczka z apostrofą *grosse bête* musiała poskutkować, bo Poniatowski wkrótce wyrobił sobie sławę eleganckiego kawalera, i sam opowiada z pewną zabawną dumą, jak pewna pani „dowiedziałwszy się, że jest cudzoziemcem, a co gorsza Polakiem, zawołała“:

— Ależ to nie podobna! To ubrane po ludzku, to ma suknie ze strzyżonego akša-

mitu, a widziałam ze dwudziestu Niemców, noszących sukno w miejscu żałoby! (Bo każdy — dodaje Poniatowski — nie będący Francuzem, jest *eo ipso* u tych pań Niemcem, póki się nie dowiedzą, z kąd jest człowiek, o którym mówią).

Stosunek Poniatowskiego do pani Geoffrin trwał długo, utrzymywał się zawsze na stopniu szlachetnej przyjaźni i przeszedł nawet do galerii historycznych przykładów. Wiadomo, że gdy Poniatowski został królem, pani Geoffrin odwiedziła go w Warszawie. Jedną tylko pani de Créquy, autorka sławnych pamiętników, czyni go śmiesznym i tłumaczy go wcale prozaicznie, utrzymując, że pani Geoffrin wykupiła Poniatowskiego z aresztu za długi...

Ale pani de Créquy nie cierpiała serdecznie panią „fabrykantową zwierciadek“, jak nazywała panią Geoffrin, a o Poniatowskim wspomina w swych pamiętnikach zawsze z lekceważeniem i złośliwie. W jednym z przypisków, ubolewa sławna arystokratka nad „starą koroną Jagiellonów“, że włożył ją na skronie *ce petit Poniatowski!* Ta sama pani de Créquy żartuje sobie często z Polaków, którzy wstępowali na wielki świat paryzki, że wspomniemy tylko o ustępie jej pamiętnika: *Les quatre Potoski*.

Juz Poniatowski zali się na Paryż, „ze gra w karty była dla niego najsmutniejszą koniecznością wszędzie“, co dopiero mówić o tych, którzy nie obracali się w tak dobranym towarzystwie, a dostawczy się między kartowników z zawodu, padali ofiarą tej ohydnej namiętności, która w XVIII. wieku dochodziła do najwyższego stopnia i była prawdziwym rakiem społeczeństwa. O tej „zielonej“ Scylli i Charybdi, w której wirze szalonym tonęły za granicą honor i fortuny podróżników polskich, pomówimy w przyszłym fejetonie.

materyalny znajduje tak silną podporę w stosunkach przyjaźni zawiązanych obecnie tak silnie pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a Niemcami.

Głos *Bresl. Ztg.* zasługuje także na powtórzenie. „Zadna narodowość cesarstwa austriackiego, pisze ten dziennik, nie będzie w dniu jubileuszowym obojętną dla tronu cesarskiego; liberalny rozwój Austrii wzrasta i dojrzewa, jej powaga podniosła się znacznie wskutek pokojowego współzawodnictwa wszystkich narodów na wystawie. Wszyscy książęta, którzy kiedykolwiek stanęli do walki z Austrią, widzieli ją teraz i zdumieni jej wielkością i znaczeniem odjechali jako przyjaciele. Jeżeli Austrija pozostanie na drodze wolności, to rozwinie się pod panowaniem cesarza Franciszka Józefa I. w sposób nad wszelkie spodziewanie świetny i jako mocarstwo zajmie stanowisko, jakie jej się należy.

Austrija - Węgry. Najjaśniej. Pan wydał 2. b. m. następujący rozkaz do armii: Czwierć wieku moich rządów kończy się dzisiaj wśród objawów sprawujących Mojemu sercu błogie wrażenie. Wiele ciężkich walk przypało w tej epoce, w których Moja armia i marynarka wojenna złożyła świetne dowody bohaterstwa i niewzruszonej wierności. Jestto Mojem życzeniem, ażeby wszyscy, którzy w jakimkolwiek stopniu i jakimkolwiek charakterze brali udział w wojnach tego okresu, widocznym znakiem zaszczytnie odznaczeni zostali. Postanowiłem zatem ustanowić medal pamiątkowy, o którego wykonaniu i rozdaniu uprawnionym wydaję statuta i rozkazy. — Wiedeń 2. grudnia 1873 — Franciszek Józef m. p.

Statuta tego medalu wojennego są następujące: §. 1. Moneta pamiątkowa wybita w formie medalu z brązu, mieć będzie na przedniej stronie wizerunek Jego Ces. Mości a dookoła napis najwyższego nazwiska, na odwrotnej zaś stronie napis „2. grudnia 1873“ okolony wieńcem laurowym i dębowym. Oznaka ta mieć będzie nazwę „medal wojenny.“ §. 2. Medal wojenny nosić będą dekorowani na czarnej i złotej przątkowanej wstążce w gładkiej oprawie o tych samych barwach na lewej stronie piersi. Medal ten ma być zawieszony pomiędzy krzyżem armii z r. 1814 i oznaką pamiątkową kampanii z r. 1864. §. 3. Prawo do noszenia medalu wojennego mają wszystkie osoby bez różnicy rangi i stanowiska, które brały udział w jednej kampanii z lat 1848, 1849, 1859, 1864, 1866, 1869, którym zatem w myśl obowiązujących przepisów przyznane zostało wliczenie jednego roku wojennego. §. 4. Z przyznaniem medalu wojennego nie jest połączone prawo pierwszeństwa. §. 5. Uprawnienie do noszenia medalu wojennego ma być zapisane do księgi głównej i uwidocznione w liście kwalifikacji, względnie konduity. §. 6. Medal wojenny jest własnością uprawnionego, nie może być utracony ani przez sądowy wyrok ani z innego powodu i po śmierci uprawnionego ma być pozostawiony jego spadkobiercom. §. 7. Medal wojenny nie ma być z żadnego innego materiału sporządzony i nie można go nosić w formie albo ozdobie różniące się od powyżej wskazanej.

— Do deputacyi miasta Wiednia rzekł Najjaśn. Pan: „Jestem głęboko wzruszony życzeniami, które składa Mi w 25letniej rocznicy wstąpienia na tron reprezentacja gminna Mojego miasta głównego i stołecznego, Mojego drogiego miasta rodzinnego. Gmina Wiednia uczyniła zadość życzeniom Mojego serca postanawiając uczcić ten dzień dobroczynnością i stając z wspólnym sercem przykładem na czele przedsięwzięcia, którego powodzenie wobec żywego i hojnego udziału szlachetnych przyjaciół ludzkości ze wszystkich kół towarzyskich już teraz za zapewnione uważać można. Fundacja założona pod moim imieniem dla podniesienia i poparcia małego przemysłu, po której spodziewam się błogiego skutku, będzie dla mnie jednym z najmiłszych i najcenniejszych wspomnień w dzisiejszym dniu pamiątkowym. Pozwólcie Mi Panowie wyrazić przy tej sposobności, że z radością dumą spoglądam na świetny i szczęśliwy rozwój Wiednia w tych 25 latach, i że rozszerzenie miasta dokonane przez reprezentację gminną z tak wielkim patriotyzmem, oglednością i zmysłem pięknym, uważam za jeden z najpiękniejszych pomników Moich rządów. Jak zawsze tak i przy dzisiejszej sposobności cała ludność Wiednia wyraziła swoje szczerze przywiązanie do Mnie i do Mojego domu niezliczonymi dowodami miłości i wierności. Wyrażcie Panowie za to wszystkim obywatelom i mieszkańcom Wiednia Moje serdeczne podziękowanie i powiedzcie im, że miłość Mojego ludu stanowi szczęście Mojego życia.“

— Dnia 1. b. m. przyjmował Najjaśn. Pan rozmaite deputacje, które składały życzenia. Naprzód weszła deputacja duchowieństwa. Na przemówienie przewodniczącego deputacyi, odpowiedział Najjaśn. Pan:

„Żywy udział, jaki okazują biskupi państwa i prowadzone przez nich duchowieństwo, z okoliczności zamknięcia bogatego w wypadki okresu rządów Moich, szczególnie sprawia Mi zadowolenie, i chętnie uznaję usposobienie udowodnionej wierności i przywiązania, które Mi wymownemi usty Wasza Eminencya objawiasz. Przekonany jestem, że zgodnemu działaniu władzy duchownej i świeckiej powiedzie się pokonać trudności, które prąd teraźniejszy stawia na drodze tej czynności zgodnej. Gorąco pragnę, aby błogosławieństwo Boże towarzyszyło działalności duchowieństwa z powołania wynikającej, która zmierza do tego, aby tkwiący w religii pokój zaszczepić w sercach ludności. Pewny jestem, że biskupi państwa Mojego użyją swego wpływu i współdziałania do osiągnięcia tego wzniosłego celu.“

Deputacyi Izby panów Rady państwa odpowiedział Cesarz. „Z szczególnem zadowoleniem i gorącem podziękowaniem przyjmuję życzenia panów. Powołana do zajęcia pierwszego miejsca w składzie organizmu reprezentacyjnego, ma Izba panów jako silna straż prawa publicznego spełnić wielkie zadanie. W wiernej przychylności ku Mnie i ku domowi Memu i w politycznym zrozumieniu potrzeb czasu rozwijać będziecie i nadal, jak p zekonyany jestem, nie dając się obalać prądowi zmiennej opinii, ową skuteczną działalność, która zapewniła Panom już nieraz zupełne moje cesarskie uznanie i chlubne wspomnienie w historii naszej ojczyzny.“

Deputacyi Izby deputowanych Rady państwa dał Cesarz następującą odpowiedź: „Na objawy wiernej uległości, jakie Mi okazujecie w imieniu Izby deputowanych, odpowiadam wyrazem najgorętszego podziękowania. Niedawno powiedziałem, jakie nadzieje przykładam do waszej czynności rozważnej i usiłowań patriotycznych. Oby się powiodło przez zgodną harmonię i zgodne współdziałanie wszystkich stronnictw, wzmacnić związek łączący części państwa z całością. Ufam Waszej wiernej przychylności, o której Mnie właśnie zapewniście, Waszemu patriotyzmowi i Waszemu poczuciu obowiązków, że starać się będziecie popierać Mnie w swoich dążnościach skierowanych ku temu, aby wszystkim ludom mojego państwa, które równą obejmują miłością, zapewnić pokój i błogosławieństwo, a wspólnej ojczyźnie wszechstronny dobrobyt.“

Na życzenie deputacyi Izby handlowo-przemysłowych odpowiedział Cesarz: „Z prawdziwym zadowoleniem i chętnie przyjmuję życzenia Izby handlowo-przemysłowych z powodu dzisiejszej uroczystości, oraz zapewnienie wiernego poddaństwa ludności przez Panów reprezentowanej. Rozwój interesów handlu i przemysłu, które przedstawiają tak potężny czynnik dobrobytu narodowego, zawsze będzie przedmiotem Mojej troskliwej opieki i jednym z najważniejszych zadań Meego rządu. Zaszczytne stanowisko, jakie przemysł austriacki zajął podczas wystawy powszechnej, wśród rywalizacji ludów cywilizowanych świata, napełniło Mnie radością dumą co już wielu z panów osobście powiedziałem. Oświadczam przeto jeszcze raz reprezentantom Izby handlowo-przemysłowych Moje podziękowanie i najzupełniejsze uznanie.“

Do deputacyi sejmiku czeskiego przemówił Najj. Pan następujące słowa: Zyczenia, jakie mi wyraziliście w imieniu sejmiku czeskiego, przyjmuję z wielkim zadowoleniem. Wiem, że zapewnienia Wasze wierności i przychylności ku mnie i do domu mego odpowiadają usposobieniu ludności mego pięknego i od Boga błogosławionego Królestwa Czeskiego. Dwadzieścia pięć lat rządów są pełnym znaczenia okresem w życiu książąt i ludów. W zmiennych losach tych lat znalazłem moje Czechy zawsze równie wiernymi, zawsze gotowymi na głos swego Cesarza i króla z całym poświęceniem walczące w obronie ojczyzny. Lecz z wielką radością widziałem także kraj ten dochodzący do stanu dobrobytu kwitującego, który daje wszelkie rękojmisie zapewnionego powodzenia i dalszego pomyślnego rozwoju. Spodziewam się i pragnę, żeby także przeciwnictwa stronnictw politycznych w kraju utraciły swą zaciętość i aby wszyscy do reprezentacyi w sejmie i w Radzie państwa powołani, zechcieli współdziałać zgodnie i patriotycznie w celu spełnienia swych wzniosłych zadań. Zanieść sejmowi moje serdeczne podziękowanie za jego objaw lojalny i bądźcie przekonani, że pomyślność Czech zawsze będzie przedmiotem moich najgorętszych życzeń i mojej ciągłej troski królewskiej.“

Przemowa do deputacyi stowarzyszenia dziennikarzy wiedeńskich tak opiewa: „Uznając zupełnie znaczenie, jakie ma wolna prasa dla rozwoju życia duchowego i dla dobrego poznania i oceny stosunków publicznych, zgodziłem się na usunięcie ścieśnień, które przeszkadzały swobodnemu objawianiu się opinii. Mam nadzieję, że dziennikarstwo pomnie posłannictwa swego, zawsze będzie umiało godność własną zachować, a nie wkraczając w sferę życia prywatnego i rodzinne-

go, omawiać będzie stosunki publiczne zupełnie przedmiotowo i w duchu patriotycznym. W tem przekonaniu przyjmuję życzenia Panów, jakie mi przyniosicie w imieniu dziennikarstwa.“

Na życzenie generałów, oficerów sztabowych i innych dygnitarzy wojskowych, na których czele stał J. C. W. najdostojniejszy arcyksiążę Albrecht odpowiedział Najjaśniejszy Pan temi słowy: Dziękuję panom za złożone Mi życzenie z powodu upływu 25 lat rządów. Dziękuję przedewszystkiem zwyciężkiemu wodzowi, który dzisiaj stoi na czele Panów, za oddane Mu i ojczyźnie w tym okresie czasu pełne poświęcenia i znakomite usługi. Dziękuję wam wszystkim, dziękuję całej Mojej armii i marynarce za okazaną w dobrych i złych czasach wierność i przywiązanie. Mimo ciężkich ciosów losów, mimo wielu niezastużonych przykrości, mimo ko niecznych przekształceń stary, silny dobry duch pozostał niewzruszony. Z świeżym zapalem i pełną poświęcenia wytrwałością pracujecie wszyscy nad wydoskonaleniem i uzupełnieniem siły wojennej. I za to składam Moje podziękowanie. Dziękuję obu milicyom krajowym za gorliwość okazaną w peryodzie ich rozwoju, który daje mi rękojmię, że w chwilach niebezpieczeństwa milicje skutecznie popierać będą armię. Dziękuję wszystkim, którzy nie zostają już w czynnej służbie za wyswiadczone Mi wierne i dobre usługi. Z żałością i z wdzięcznym wspomnieniem pamiętam o tych, którzy już nie żyją, o pełnych chwały wodzach Mojej armii w wielu bitwach, o tych, którzy swoje życie i działalność poświęcili dobru armii, o niezapomnianym admirał, który wiodł Moją flotę do zwycięstwa i sławy, o tysiącach, którzy stracili życie na polu sławy. Wyrażam pewną nadzieję, że i w przyszłości, siła zbrojna będzie najsilniejszą podporą tronu i ojczyzny, że pozostanie skałą, o którą wśród burzy pociśki odbijać się będą, że Mojemu synowi zawsze okazywać będzie taką samą miłość i wierność, jaką mnie zawsze okazywała. Pozwólcie sobie jeszcze powiedzieć, jak gorąco bije Moje serce dla was wszystkich i kończę życzeniem płynącym z głębi serca: Niech Bóg strzeże i chroni Moich dzielnych żołnierzy, niech Bóg ozdobi zwycięstwem ich sztandary!“

Niemcy. Przytoczyliśmy wczoraj na tem miejscu artykuł półurzędowej *Gaz. kol.* w sprawie zajść między rządem pruskim a ks. arcybiskupem Ledóchowskim. Sprawa ta jest obecnie przedmiotem artykułów wstępnych wszystkich prawie dzienników pruskich. *Spener. Ztg.*, organ ulubiony cesarza Wilhelma tak się wyraża: „Państwo nie potrzebuje obawiać się następstw, do których go zmusza opór biskupów. Skoro tylko zaprowadzi śluby cywilne i uwolni tym sposobem stosunki cywilne od wpływów kościelnych, będzie mogło spokojnie przypatrywać się, jak biskupi, wstępując w ślady Ledóchowskiego, ścigną na siebie wyrok trybunału królewskiego. Zamięszanie powszechne, jakie nastąpi skutkiem usunięcia wszystkich biskupów katolickich nie dotknie wtedy bynajmniej państwa, tylko jeszcze kościół i jego krnąbrnych pasterzy. Państwo nie potrzebuje troszczyć się o to, co się stanie z dycezyją, w której nie będzie prawowitego i uznanego biskupa. Powinno ono dbać jedynie o to, aby biskup złożony z urzędu, funkcji swych dalej pełnić nie mógł. Państwo oszczędzi sobie przez to znaczne sumy w etacie ministerstwa wyznań na dotacje biskupstw i t. d.; a zresztą może spokojnie przypatrywać się, jak w dycezyjach zaplanuje chaos, którego nie wywołało, a który w końcu znievoli Stolicę apostolską do zaniechania walki i prosięcia o pokój.“

Preuss. Volksbl. pisze w tej samej sprawie: „Z różnych stron Poznańskiego i Prus Zachodnich dochodzą nas doniesienia, które każą z trwogą spoglądać w niepewną przyszłość. Nigdzie propaganda ultramontańska nie nurtowała z większym powodzeniem, a to częścią z pomocą tamecznego kleru i mnóstwa pism ulotnych rozrzuconych w niezliczonych egzemplarzach, częścią za pośrednictwem mnóstwa zagranicznych agentów, przebiegających kraj ten pod najrozmaitszymi przebrańmi. Nasi korespondenci podnoszą przedewszystkiem okoliczność, że rozdrażnienie i zajadłość kobiet doszło tamże do bajecznych rozmiarów, co w polskich okolicach bywa zwykle symptomem, zapowiadającym wybuch katastrofy. Coraz więcej upowszechnia się niemiękanie, że położenie staje się tem groźniejszym, im dłużej rząd zwleka swe postanowienia. Ludność lojalna ufa czujności władz; czy jednak uda się w najbliższej przyszłości utrzymać spokój i porządek bez odwołania się do nadzwyczajnych środków, rzecz bardzo wątpliwa.“

Dzienniki poznańskie zaprzeczają kategorycznie tym niecznym insynuacjom i denuncyacyom pism niemieckich.

Projekt ustawy o obowiązkach służby cywilnych ma być już ostatecznie zrehabilitowany i przejrzany przez ks. Bismarcka. Projekt ten ma między innymi zawie-

rać paragraf pozwalający rządowi powierzenie rejestrów duchownych cywilnym.

Fraucya. (Zgromadzenie narodowe) Posiedzenie z 29. listopada. Prezydent oznajmia, że nadeszło następujące pismo od jen. Ducrot: Panie Prezydencie! Proszę Pana przedłożyć Izbie do zatwierdzenia moją prośbę o uwolnienie od obowiązków deputowanego. Z niemą przykrością rozłączam się z moimi szanowanymi kolegami. Przeciw mej woli powołano do zajęcia krzesła w tem Zgromadzeniu, byłem zawsze przeświadczony, że mandat deputowanego nie da się wcale pogodzić z obowiązkami żołnierza. Jedynie powody wyższego socyalnego znaczenia, zatrzymały mnie w pośród panów dłużej, niż myślałem. Dziś jednak, wobec pewnych objawiających się tendencyj, które mogłyby pociągnąć najsmutniejsze dla karności armii następstwa, sądzę, że nadeszła chwila, w której wypada mi moje zasady stwierdzić czynem. Od dziś też poświęcić się chcę zupełnie obowiązkom, jakie wkłada powierzone mi dowództwo. Racz przyjąć panie prezydencie i t. d. — Wersal 20. listopada. — Ducrot.

Pismo to nadeszło do prezydenta jeszcze 20. listopada, lecz Buffet za wiedzą Mac Mahona zatrzymał je, gdyż miano nadzieję skłonić generała do cofnięcia rezygnacyi. Życzono sobie tego przez wzgląd na ks. Aumale i kilku innych deputowanych, którzy pomimo że posiadają komendy, zajmują krzesła w Izbie. Dwaj inni deputowani generałowie Cissey i Chanzy chcieli również rzec się mandatów. Generał Letellier — Valaze, dowodzący dywizją w Paryżu i jen. Saussier brygadier w Algierze zostali na rozkaz ministra wojny postawieni w stan rozporządzalności, ponieważ rząd uważa za brak karności, wystąpienie tych generałów w charakterze kandydatów opozycyjnych.

— Z Paryża piszą: „Dnia 27. listopada była wielka recepcja u Mac Mahona. Powszechną uwagę zwrócił na siebie ks. Nemours, który pojawił się w uniformie generała i z uprzedzającą grzecznością rozmawiał z każdym deputowanym. Ks. Alencou, syn ks. Nemours, był również obecny; miał on na sobie uniform kapitana artylerji. Wśród wielu wysokich oficerów zwracał uwagę marszałek Caurobert, który na swej wielkiej wstędze legii honorowej nosił insygnia cesarstwa. Członkowie skrajnej prawicy błyszczyli nieobecnością. Dyplomacya zagraniczna reprezentowana była nielicznie. Mówią, że nominacya marszałka Mac-Mahona nie została jeszcze urzędownie notyfikowana obcym mocarstwom. Ma to nastąpić temi dniami. W kołach orleanistowskich przypisują ministrowi wojny, jen. du Barail, tendencje bonapartystowskie, a to z powodu że kilku znanym generałom ze stronnictwa orleańskiego nie chciał powierzyć komend, a nawet miał się oświadczyć przeciw powierzeniu ks. Aumale przyobiecanej mu dawnej już wysokiej posady wojskowej.

— Dzienniki paryskie przepełnione są szczegółami o tworzeniu nowego gabinetu ks. Broglie. Czynność ta szła oporem a ks. Broglie był już zdecydowany ustąpić swemu rywalowi ks. Audiffret-Pasquier. Książę Decazes nie chciał nawet słyszeć o wstąpieniu do gabinetu, dopóki Ernoul i Laboullierie w nim zasiadają. Mac-Mahonowi trudno przychodziło pozostać z tymi ulubieńcami w końcu jednak zdecydował się przeciw na udzielenie im dymissyi. Następnie przywołał do siebie pp. Depeyre i Larcy i oświadczył im, że mianuje ich ministrami. Marszałek okazywał wielkie niezadowolenie, że tworzenie gabinetu przeciąga się tak długo i wyraził się ostro o intrygach stronnictw. Programem nowego gabinetu jest energiczne podtrzymywanie porządku moralnego i stateczne wytrwanie przy prezydenturze Mac-Mahona.

Nowa ustawa prasowa ma zapowiedzieć system ostrzeżeń i zawieszania podobnie jak to miało miejsce po zamachu stanu. Ponieważ jednak rząd nie chce wiernie kłopotować cesarstwa, przeto w ustawie ma być zamieszczony artykuł, wedle którego uchwały rządu skierowane przeciw prasie, wymagają zatwierdzenia rady stanu.

L'Ordre donosi, że marszałek Mac-Mahon nie chce przyjąć ofiarowanego mu podwyższenia listy cywilnej. Ta bezinteresowność marszałka jest przedmiotem powszechnego uznania.

— Powołani do nowego gabinetu minister robót publicznych de Larcy i minister oświecenia Fourtou byli już ministrami za prezydentury Thiersa. Minister Larcy, deputowany z Nimes ma lat 68, należy do starej monarchicznej rodziny a r. 1830 złożywszy swe urządowanie jako prokurator i niebawem został najsławniejszym adwokatem legitymistycznym w południowej Francji. Wr. 1839 wybrany deputowanym zasiadał Larcy za monarchii lipcowej i rzeczypospolitej z r. 1848 w konstytucyjnej. Po zamachu stanu osiadł w swych posiadłościach w departamencie Gard i dopiero przy końcu cesarstwa wszedł na nowo w polityczne szranki, występując

przeciw oficjalnym kandydatom swego departamentu. Gdy prezydent Thiers tworzył pierwsze swe ministerstwo w Bordeaux powołał go do gabinetu jako najwięcej wpływu posiadającego i najumiarkowanego z legitymistycznych deputowanych. Larcy przez 17 miesięcy pozostawał w ministerstwie i dopiero 20. czerwca 1872 podał się do dymisji, gdy Thiers zanadto skłaniał się zaczął ku lewicy. Od tego czasu został Larcy na nowo przywódcą prawicy, ale nie należy do stronnictwa „Union” lub „Univers,” lecz organem jego jest „Gazette de France,” najlepszy z dzienników legitymistowskich.

Nowy minister Fourtou, deputowany z Dordognes, również adwokat, liczący lat 45 był członkiem prawego centrum i zwrócił na siebie uwagę znakomitą i wymowną obroną niemiecko-francuzkiej pocztowej konwencji. W dniu 7. grudnia 1872 powołany przez prezydenta Thiersa do gabinetu otrzymał tekę robót publicznych a po ustąpieniu z ministerstwa p. Goulard otrzymał tekę oświecenia.

Minister Depeyre, nowy minister oświecenia, deputowany z Toulouse, jest adwokatem i uchodzi za znakomitego mowcę i prawnika. Depeyre jest najlepszym mowcą prawnicy.

Minister spraw zewnętrznych Ludwik Karol Elie książę Decazes, jeden z największych wpływowych członków prawego centrum najmniej niezawodnie główne stanowisko w nowym gabinecie Francji. Minister Decazes urodził się w dniu 9. maja 1819, jest synem ks. Decazes, który już za pierwszego cnsersstwa odgrywał polityczną rolę, po r. 1815 był prefektem policji, potem ministrem policji, ministrem spraw wewnętrznych i w końcu jako prezes ministrów cieszył się największym zaufaniem Ludwika XVIII. Za Karola X. przyłączył się do opozycji w Izbie parów, został wielkim referendarzem tej Izby, w r. 1848 porzucił życie publiczne i umarł r. 1860. Ten książę Decazes był mieszczaninem z pochodzenia i otrzymał tytuł księcia od Ludwika XVIII. w r. 1818, ale uprzednio już mianowany został przez króla duńskiego Fryderyka VI. księciem Glücksburga. Dzisiejszy minister spraw zewnętrznych był posłem francuzkim w Londynie, należał już za Ludwika Filipa do dyplomacji i doszedł do stopnia chargé d'affaires w Madrycie pod koniec rewolucji lutowej. Książę Decazes nie należał nigdy do stronników c. sarstwa i zajmował się za rządów Napoleona III. przemysłem a mianowicie zatrudnionym był w różnych administracjach kolei żelaznych francuzko-hispańskich, kopalniach i bankach. Zona ministra Decazes jest córką generała Löwenthal, aż do r. 1870 reprezentanta wojskowego przy austriackiej ambasadzie francuzkiej.

Anglia. Zamierzone założenie uniwersytetu katolickiego w Anglii jest już faktem dokonany. Grunt pod gmach uniwersytecki w Londynie już jest zakupiony, budowa rozpoczęta. Miejsce wybrano bardzo dobre w dzielnicy Kensington tuż obok katedry, tak że nowy rektor monsignor Capel nie będzie potrzebował wcale się przemieszczać, dotychczasowe bowiem mieszkanie jego będzie zarazem urzędową siedzibą rektoratu. a uczniowie korzystają mogą z obszernego kościoła pobliskiego. W okólniku rozesłanym do przyszłych członków senatu uniwersyteckiego wspomniany prałat nadmienia, że potrzebny kapitał już zebrał, przyczem powołuje się, jak to dawniej także czynił na polecenie papieża. W okólniku tym podany jest także treściwy program akademii. Wykładane w niej będą nowożytnie języki, historia nowoczesna, prawa konstytucyjne, nauki przyrodnicze a zwłaszcza też w zastosowaniu do nauk fachowych, przedewszystkiem zaś teologia i filozofia religijna oraz dogmatyka. Wszelkna ta będzie przeto instytutem świeckim. Dotąd jednak nie uzyskała jeszcze aprobaty państwowej; że atoli każdy z słuchaczy radby mieć dyplom odbytych nauk, tymczasowo więc egzamina składane będą w publicznej wszechnicy londyńskiej. W okólniku wyraźnie powiedziano, że zakład zostawać będzie pod dozorem biskupa, rektor zaś bezpośrednio od papieża będzie zależał. Senat składać się będzie z 44 członków, mianowicie z 14 duchownych i 30 świeckich. Z pomiędzy duchownych trzej są prowincyałami zakonu a czterej rektorami znacniejszych rzym. kat. kolegiów świeckich w Anglii. W liczbie świeckich członków senatu znajduje się siedmiu parów Anglii, ośmiu ze stanu niższej szlachty a siedmiu ze stanu mieszczańskiego, reszta są to fachowi uczeni. Arcybiskup westminsterski spodziewa się takim składem senatu obudzić u wszystkich klas społeczeństwa zaufanie i względy dla zakładu.

Hiszpania. Z Murcyi donoszą pod dniem 27. Listopada o pierwszych dniach bombardowania Kartageny: Akcja rozpoczęła się o godzinie 7. rano. Cztery baterye

złożone z 17 ciężkich dział żelaznych tudzież 12 spiszowych rozpoczęły ogień, później zaś przyłączyły się do nich jeszcze 8 mniejszych dział spiszowych i cztery baterye Krupa liczące ogółem 16 dział. W twierdzy jak się zdaje nie spodziewano się tego ataku, niebawem jednak i z tamtąd odpowiadać zaczęto energicznie a chwilami nawet zapamiętałe bito z armat, zwłaszcza z wałów fortowych w Molo i Despenaperros. Brały też udział w kanonadzie forty Abaluja i Galeras. Z baterji obłężniczych padały aż do godziny 11 trzy strzały na minutę, później ogień słabł stopniowo a około południa ustał zupełnie po obu stronach. W mieście, iak krążą wieści, panował wielki popłoch. Wojska regularne znajdowały się w zupełnym bezładzie, wszyscy bowiem ich oficerowie są uwięzieni. Wojska rządowe natomiast dobrze się trzymają. Artylerya strzela zadawalniająco, każdy jej pocisk padł po za okopy twierdzy. Straty były nieznaczne. Admirał Chiccaro demonstrował jednocześnie flotą od morza. Obłężeniem kierują generałowie Ceballos i Pastron.

Proces Bazain'a.

(Rozprawu z 29. listopada.)

Dalszy ciąg przesłuchania świadków ostatniej kategorii. Jen. Coffinières stara się wykazać, że odpowiedzialność jego, jako gubernatora fortecy, ustała z dniem 24. października, gdyż w tym dniu otrzymał od marszałka Bazaina pismo donoszące, że odtąd wszystkie interesa fortecy i armii stają się wspólnymi. Dnia 26. uwiadomił świadek radę obrony i radę gminną o stanie rzeczy.

Prez. Od 24. uważałeś pan zatem interesem fortecy i armii jako wspólne?

Coff. Tak jest.

Prez. Czy polecił to panu marszałek Bazain?

Św. Tak. Lecz ja zażądałem pisemnego rozkazu.

Prez. W protokole posiedzenia z 26. znajdują się słowa pańskie, że Metz może się trzymać do 5. listopada. Sprzeciwiałeś się pan wtedy, by twierdza dzieliła los armii.

Św. Zdaje mi się, że tego nie mówił; to niepodobna, nie mieliśmy bowiem żywności.

Prez. Nie mówiłeś pan tego? Nie miałeś pan środków do przedłużenia obrony?

Św. Nie. Zresztą ja nie byłem zwykłym komendantem fortecy, dopóki armia znajdowała się pod murami Metz.

Prez. Czy mówiłeś pan o środkach, jakich użyć należało?

Św. Co do materiału wojennego, była o tem mowa na radzie wojennej. W mieście jednak panował wielkie wzburzenie, i obawiano się niepokojów. Sądziłszy zresztą, że materiały wojenne zwrócone zostaną Francji.

Prez. Jeżeli fortyfikacyi nie można było zburzyć, to jednak można było zniszczyć bardzo wiele materiału wojennego. Regulamin nie o tem nie mówi, prawodawca bowiem nie mógł przewidzieć, że twierdza znajdująca się w tak dobrym stanie i zaopatrzona we wszystkie materiały wojenne, zostanie wydana. Czy otrzymałeś pan 27. wieczór rozkaz zniszczenia chorągwi do arsenału?

Św. Tak.

Prez. O której godzinie?

Św. Rano. Nie obchodziło mnie to zresztą. Miałem tylko jedną chorągiew inżynierji. Spaliłem ją; nie dostała się ona do Berlina.

Prez. Czy sądziłeś pan, że chorągwie zostaną spalone?

Św. Przypuszczałem to.

Prez. Co byłbyś pan zrobił, gdyby panu przysłano rozkaz objęcia chorągwi znajdujących się w arsenałach? Czy byłbyś pan je spalił?

Św. Nie. Byłbym spełnił rozkaz wedle jego brzmienia; byłbym chorągwie objął, nie paląc ich.

Odczytano następnie zeznania generała Soleille, który ciągle jeszcze jest chory.

Pułkownik Vasse St. Quen, szef sztabu jen. Soleille mówi o okólniku, który tenże generał wystosował 27. do pięciu komendantów artylleryi. Wezwał on ich, aby zebrałszy chorągwie pięciu korpusów, wysłali je do arsenału, gdzie miały być spalone. Pułkownik kazał sporządzić odpis tego okólnika jakoteż listu generała Soleille do pułkownika Girels, komendanta arsenału, któremu polecono odebrać chorągwie i zatrzymać je do dyspozycji komisji, złożonej z oficerów francuzkich i niemieckich. List ten kazał sobie później jen. Soleille zwrócić, a świadek nie wie, czy został on później wysłany.

Następnym świadkiem jest major Sers. Udał on się 28. października o 11. rano do marszałka Bazaina, którego zastał w stanie

najwyższego rozdrażnienia. Jen. Jarras był u marszałka. Właśnie wtedy nadszedł list od ks. Fryderyka Karola, donoszący, że Niemcy nie dają wiary wiadomości o spalaniu chorągwi, i że konwencyę uważać należy za nieistniejącą, jeżeli chorągwie zostały zniszczone. Marszałek polecił świadkowi zawołać jen. Soleille, który miał mu dać niektóre wyjaśnienia. Świadek zawołał tego generała.

Prez. Kto pisał okólnik do komendantów artylleryi?

Sers. Ja; generał Soleille dyktował mi go.

Prez. Czy generał Soleille wydał także rozkaz do komendanta arsenału?

Sers. Nie przypominam sobie.

Prez. Czy nie słyszałeś pan nic o tem że chorągwie zostały spalone?

Sers. Nie.

Nuques pułkownik jenerałnego sztabu otrzymał 27. dodatek do okólnika, w którym znajdował się rozkaz zniszczenia chorągwi do arsenału. Dodatek opiewał: „Przez pomyłkę nie zawiadomiono, że chorągwie w arsenałach mają być spalone.” Pułkownik zrobił marszałkowi kilka uwag, poczem tenże poddyktował mu rozkaz, zarządzający spalanie chorągwi w arsenałach. Świadek wspominał Bazainowi, że należałoby zawiadomić o tem jen. Soleille, marszałek odpowiedział jednak, że lepiej nie czynić tego, gdyż Soleille mógłby robić trudności.

Major de France na rozkaz jen. Soleille wydarł z rejestru kartkę, na której znajdował się rozkaz dotyczący się chorągwi.

Dalsi świadkowie jako to dwóch majorów artylleryi i jenerałowie de Rochet Bouët i Berkheim zeznają, że otrzymali okólnik w sprawie chorągwi. Jenerał Berkheim w własną odpowiedzialność zniszczył swoje mitraillezy, za co otrzymał nagane od jen. Soleille. „Zdaje mi się jednak, mówi świadek, że dobrze uczyniłem.”

Prez. Nie potrzebujesz pan tłumaczyć się z tego.

Jenerał Gagneur twierdzi, że mówiono mu, iż materiały wojenne zostaną zwrócone Francji.

Pułk. Brezard mówi, że zniszczył chorągiew swego pułku.

Przywołano następnie pułkownika Girels, który był dyrektorem arsenału w Metz. Otrzymał on 8 10 chorągwi artylleryi i chciał je spalić obawiając się, aby nie wpadły w ręce nieprzyjaciela. Zapytał jednak wrzód pisemnie jen. Soleille, co ma czynić; jenerał kazał mu wstrzymać się. Pułkownik jednak 27. rozkazał spalić te chorągwie, co uskutecznił w jego obecności. Tegoż samego dnia otrzymał od jen. Soleille polecenie aby przyjął do arsenału chorągwie. Kilku oficerów przybyło na rozkaz swoich pułkowników, aby odebrać sztandary, jeżeli nie zostaną w ich oczach spalone. „Napisałem o tem do jen. Soleille, który o godz. 11. przybył do arsenału i zakazał mi wydawać chorągwie. Byłem oburzony w najwyższym stopniu. Soleille żądał, bym mu dał wykaz złożonych sztandarów. Było ich 53.” W końcu zeznaje świadek, że wszystkie chorągwie, które 28. przed 8 rano znajdowały się w arsenałach, zostały spalone. Należały one do gwardji i do artylleryi.

Jenerał Laveuocoupet zeznaje, że 27. otrzymał wezwanie od jen. Frossarda aby chorągwie odesłał do arsenału, gdzie mają być spalone. „Rozkaz ten, powiada świadek, uważałem za hańbiący. Z oburzeniem mówiłem, sam do siebie: Niel chorągwie, które 6. sierpnia przez 12 godzin wytrzymały chlubnie atak 25000 ludzi, nie zostaną odesłane do arsenału, jak stary koń do jatek! Kazałem znieść chorągwie do siebie, aby je spalić. Wyjęto je ze schowku w którym się znajdowały, oddano im honory wojskowe a następnie rzucono je w ogień.”

Zeznanie to wywołuje wielkie wzruszenie, prawie wszyscy sędziowie płaczą. Świadek wychodzący z sali żegnają wszyscy hucznym oklaskiem.

Jenerał Jedunin gros opowiada, że chorągiew 1. pułku z awów kazał podrzeć w kawalki i podzielić między żołnierzy. Świadek ten mówi: „Armia Metz była bardzo waleczna. Trzeba było kazać jej iść naprzód wiadomo bowiem, że nieprzyjaciel zawsze ilekroć szła naprzód widział ją za sobą.”

Jen. Lepasset oświadcza, że otrzymał rozkaz odesłania chorągwi do arsenału, kazał je spalić. Opowiada on dalej o rozmowie, jaką miał z Bazainem. „Powiedziałem marszałkowi, że mam zamiar przedrzeć się z moimi 5000 ludzi, Marszałek jednak odpowiedział, że byłby to czyn zuchwały i że należy zrzec się osobistych projektów. Przy tej rozmowie był także marsz. Canrobert który mówił, że należy zrobić wycieczkę w kierunku Chateau Salins. Projekt ten jednak nie przyszedł do skutku.

KRONIKA.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się dziś o godzinie 6tej wieczorem w sali ratuszowej. Na porządku dziennym: 1) Wybór siedmiu członków do komisji dla rokowań z Towarzystwem oświecenia gazowego. 2) Zatwierdzenie licytacji na dostawę chleba i ciepłej strawy dla aresztantów miejskich na rok 1874. — Sprawozdawca radny p. Peniber. 3) Uchwalenie instrukcyi dla zarządców realności miejskich i fundacyjnych. — Sprawozd. p. radny Reiss. 4) Rekursa w sprawach budowniczych. — Sprawozd. pp. radni Dr. Sermak i Wierzbicki. 5) Przyzwolenie na deponowanie miejskich zabytków archeologicznych w muzeum zakładu Ossolińskich. Spraw. r. Schmitt.

○ **Szef kontroli** kolei Karola-Ludwika p. Artur Ehrmann posunięty został na wyższy stopień płacy.

≡ **Park naszych kolei** powiększa się ciągle w skutek ogromnego obrotu handlowego. Dla kolei Lwowski - Czerniowieckiej przybyło znowu z fabryk 50 nowych wozów towarowych.

○ **Zasypuje formalnie** Galicyę zboże rossyjskie. Wczoraj nadszedł do Lwowa telegram z Kijowa, donoszący, że 80.000 korcy żyta wysłanych zostało z tamtąd na Radziwiłłów ku Brodom.

□ **Nowy magazyn.** Kolej Karola Ludwika powiększa swe składy w Brodach nowym magazynem długości 20 sążni.

— **Walne zgromadzenie Towarzystwa** technicznego celem ukonstytuowania się na podstawie nowych statutów, odbędzie się dn. 6. b. m. w sobotę o godz. 7. wieczorem w wielkiej sali ratuszowej. Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie wydziału dotychczasowego; 2) Wybór prezesa i jego zastępcy; 3) Wybór 12 członków Wydziału i 4 zastępców; 4) Wnioski członków. Ze względu, że celem tego walnego zgromadzenia jest zupełne przeobrażenie Towarzystwa dotychczasowy zarząd uprasza członków o liczne zebranie się.

— **Sekcya dla prawa pozytywnego** lwowskiego Towarzystwa prawniczego, z powodu walnego zgromadzenia Izby adwokatów na dzień 6. b. m. zwołanego, zbierze się na najbliższe posiedzenie zamiast, jak zapowiedziano 6. grudnia, dopiero 13. grudnia.

— **Stowarzyszenie młodzieży handlowej** lwowskiej obchodzić będzie dn. 8go grudnia b. r. jako w święto Niepokalanego poczęcia Najśw. Panny Maryi, patronki kupców, 200 letnią rocznicę swego istnienia. Obchód zacznie się od solennego nabożeństwa w kościele archikatedralnym o godzinie 9tej rano, podczas którego chór młodzieży handlowej pod kierownictwem p. Szatkowskiego odśpiewa mszę Schlaegera o godz. 12. w południe nastąpi przyjęcie zaproszonych gości w sali ratuszowej i odczyt p. Cz. Pieniążka o dziejach Stowarzyszenia. Wieczorem w kole młodzieży handlowej zabawa i kolacja. Bilety na odczyt wydaje dyrekcya Stow. w magazynie p. A. Bogdanowicza przy placu Maryackim.

— **Straz ogniowa ochotnicza** „Sokoła” odbędzie walne doroczne swe zebranie w poniedziałek, d. 8. b. m. o godz. 4. po południu w sali ratuszowej.

— **Tragedya J. Szujskiego** „Zborowscy” jutro, w piątek, przedstawioną będzie na benefis p. Wład. Woleńskiego

* **Znaleziony pistolet.** Murarzowi Janowi Bordonowi mieszkającemu na Mazurówce odebrano wczoraj pistolet, który sprzedawał za 30 ct. na placu Krakowskim. Pistolet miał Bordon znaleźć tego samego dnia na ulicy.

* **Zbłąkany koń.** Wczoraj w ulicy św. Anny, przytrzymał zbłąkającego konia właściciela siwej, i oddano komisaryatowi 1. dzielnicy. Właściciela konia dotychczas niewiadomy.

* **Zgubiono wczoraj** w drodze z ulicy Franciszkańskiej na ulicę Czarnieckiego damski kolnierz rysiowy w cenie 20 złr.

* **Smiala kradzież.** Przedwczoraj wieczór mały nieznamy chłopak wydarł służącą Waleryi Marm wśród natłoku ludzi przypatrujących się iluminacyi w ulicy Krakowskiej pułaresik ciemny safianowy, w którym się znajdowały prócz drobnych pieniędzy złota szpinka z koralami, złoty pierścionek i złota sylwetka — i zbiegł.

* **Aresztowano** wczoraj parobka Jurka Ryznyka za kradzież 5 funtów mięsa i 3 funtów łożu u rzemieślnika p. Iguacego Kotowicza i malarza Jakóba Wandla za pobicie i zranienie czeladnika Gezla Schu w domu pod l. 3 przy ulicy Schodowej.

— **W Pompei**, gdzie roboty około odkopywania starożytnych zabytków prowadzone są obecnie z wielką gorliwością, wydobyto niedawno w pierwszej dzielnicy miasta, kolo bramy Stabiae warsztat garbarski, ze wszystkimi narzędziami, które prawie zupełnie są takie same jak przez dzisiejszych garbarzy używane.

— **W Ameryce** ostatnie przesilenie spowodowało taką samą klęskę ekonomiczną jak u nas. W Filadelfji 3.500 ludzi zostaje bez chleba, około 300 do 400 rzemieślników i przeszło 1.000 wyrobników rozpuściła marynarka w Waszyngtonie.

— **Mocne trzęsienie ziemi** dało się czuć d. 26. z. m. wieczorem w Pau, w departamencie dolnych Pyreneów we Francji.

— **Podróżujący koleją żelazną** często są tyle nieostrożni, że nim jeszcze pociąg dojeżdżający do peronu stanie, na wysięgi otwierają drzwi aby wysiąść co prędzej. Przed kilku dniami tym właśnie sposobem leśniczy pewien chcąc wysiąść na peronie jednego z dworców wiedeńskich, życiem przypłacił swą niecierpliwość pochwycony przez koła toczącego się jeszcze wagonu.

— **Ludność wyspy Ceylonu**, po największej części buddaistyczna przeraziła się nie słychanie, kiedy rząd niedawno przeprowadzał tam konspiracyę, rozpuszczono bowiem pogłoskę, że spis ten ludności, pierwszy zresztą na owej wyspie, ma na celu wykazanie wszystkich bezwzględnych, którzy następnie wywiezieni będą do Francji na zaludnienie okolic, jakoby zupełnie opustoszałych skutkiem ostatniej wojny z Niemcami. Rzuciła się więc „kawalerska” część ludności co żywo do zawierania związków małżeńskich i dziś prawie nie spotkasz już bezżennego na wyspie. Liczy ona według tegoż opisu około 2 i pół miliona mieszkańców, w której to liczbie 1 i pół miliona wyznawców Buddy, 464.414 sywitów, 171.542 mahometanów, 182.613 katolików obr. rzymskiego, 24.756 protestantów i po kilka tysięcy wesleyanów, presbiteryanów i baptystów. Na 723 mieszkańców przypada 1 obłąkany, na 860 jeden głuchoniemy a na 357 jeden ślepy.

— **O poległym w pojedynku** z ręki ks. Soutzo księciu Ghice prostujemy podane szczegółowo według ostatnich dzienników francuzkich w ten sposób, że był to człowiek młody liczący lat zaledwie 23. Przed kilku laty wraz z trzema braćmi swymi zasiadał on jeszcze na ławie liceum Saint-Louis. Przeciwnik jego, Soutzo, liczy około 30 lat, i po ukończeniu szkoły wojskowej w Metz służył był przez czas jakiś w wojsku francuzkiem. Między rodzinami Soutzów a Ghików od dawna datuje się nieprzyjaźń; powiadają jednak że ks. Soutzo miał właśnie zamiar rozwiąć się z młodą swą żoną i dowiedział się że Ghika chce ją potem poślubić. Skutkiem tego zaczął się pewnego wieczora na domniemanego swego rywala i zniechęcił go czynnie. Ten był bezpośredni powód pojedynku. Ghika, jakkolwiek niewładający dobrze bronią palną, obrał sam pistolet; przeciwnik jego zaś strzelał wybornie. Katastrofa była nieuchronną. Świadkowie zabitego księcia podobno zostali już uwięzieni, są to pp. Grzegorz Ghika i Edmund Costazzi. Książę Soutzo zaś z sekundantami swymi opuścił natychmiast Francję bez śladu. Zwłoki nieszczęśliwego księcia po dokonanej na nich obdukcji złożono w Fontainebleau, z kąd na przyszły tydzień wywiezione być mają do Paryża, a z tamtąd na Woloszczyznę.

— **Most międzynarodowy pod Bufalo** w Ameryce jest najwspanialszym dziełem przedsiębiorczości i zręczności ludzkiej. Robiono około niego trzy lata a dziś już dzięki mu bez przeszkody przebiega lokomotywa z Kanady do Stanów Zjednoczonych, podczas gdy przedtem musiano podróżnych i pakunki na łodziach przeprować przez rzekę, co połączone było z wielką niewygodą a nawet niebezpieczeństwem. Chociaż plan rzucenia przez Niagarę mostu nie jest nowym, to przecie dopiero przed trzema laty powiodło się zebrać dostateczne ku temu środki i przyzwolenie państwowe na budowę. Most mierzy w długości 3651 stóp i składa się z trzech części, z których pierwsza długa 1967 stóp rozciąga się od Kanadyjskiego wybrzeża aż do wyspy Square, druga, środkowa, mierzy 1167 stóp, ostatnia zaś, przytkająca do wybrzeża Stanów Zjednoczonych 517 stóp. Most kosztował około milion dolarów. Dla Kanady ma on nieocenione znaczenie uprzędkując jej najzamożniejsze okolice Starów Zjednoczonych. Montreal zwłaszcza najlepiej wyjdzie na nim, jako położony bliżej serca Zachodniej Ameryki niż nowy Jork. Rozumie się, że i mieszkańcy Zjednoczonych Stanów nie mało też ciągnąć będą korzyści z ułatwionej za pomocą mostu tego komunikacji z Kanadą.

— **Bal w domu obłąkanych.** Dyrekcyja domu obłąkanych w Friedrichsbergu pod Hamburgiem od dłuższego już czasu urządza co miesiąc koncert, a raczej bal w zakładzie. Świadek nacożny jednego z ostatnich balów takich opisuje wrażenia zeń odniesione, wrażenia bardzo dziwne. Uczestnicy zabawy albo zwróciwszy oczy w słup niemo patrzali przed siebie, albo też szaleli głośno strójąc najdziwniejsze giesty. Naraz kapelmistrz dał znak, zagrzmiął skoczna muzyka i jakby na zaklęcie zmienił się obraz. Szalejący uspokoił się, oczy w słup postawione poczęły się rozjaśniać niby blaskami elektrycznymi i całe towarzystwo bawić się zaczęło w najlepsze. Z każdym ustępem programu wzmagalo się zajęcie, orkiestrę zasypywano burzą oklasków. Zaczęły się tańce, dodać bowiem należy iż obłąkani wystąpili w stroju balowym. Z wielką częstokroć gracyą proszono damy do pary i wcale prawdziwo tańczono. Inspektor przez cały czas nie spuszczał oka z bawiących się, a dozorcy w bardzo uprzejmy sposób npominali ich gdy była tego potrzeba. Podano chłodniki, które spożyte zostały z widocznym zadowoleniem. Nie można było doprawdy zdać sobie sprawy z wrażenia, jakie sprawił ten wieczór; pod koniec zabawy nie czułeś prawie wśród jakich znajdujesz się

nieszczęśliwych. O godzinie 9. skończył się bal i towarzystwo się rozeszło; mężczyźni najuprzejmiej pożegnali kobiety, poczem każdy udał się do swej celi.

(G) **Wiadomości dyecezyjne.** Dnia 29. października 1873 umarł w Kaczanówce powiatu skałackiego, dyecezyi lwowskiej, pleban obrządku łac. ks. Wincenty Krukiewicz przeżywszy lat 40, z tych w stanie duchownym 16. Do parafii tego probostwa należy w 6 miejscowościach i promieniu 3 mili 4524 dusz. Obowiązki pasterskie pełni każdorazowy pleban przy pomocy ustanowionego wikarego. Prawo patronatu wykonuje właściciel dóbr Wiel. Jan Czarniecki. Uposażenie stanowią tylko kilka pomniejszych źródeł, gdyż gruntów nie posiada probostwo. Czysty dochód roczny obliczony jest na 38 zł w. a., a celem uzupełnienia kongruy na 420 złr. w. a. dopłaca fundusz religijny rocznie 382 złr. w. a., pokrywając także placę wikarego i wszystkie podatki plebańskie z dodatkami.

Administracyę opróżnionego tym sposobem probostwa powierzono miejscowemu wikaremu ks. Karolowi Kaniowskiemu.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

Przegląd handlowy.

+ Lwów d. 2. grudnia 1873. (Oryginalne sprawozdanie Gazety Lwowskiej.)

(Dokończenie.)

Transporty drzewa opałowego ożywiły się znacznie na galicyjskich kolejach żelaznych ale brak środków transportowych na kolei lwowsko czerniowieckiej stawił wielkie trudności dalszemu rozwojowi ruchu. Kolej ta przywoziła do Lwowa 400 sągów drzewa. Z Brodów wysłano 40 sągów a ze Złoczowa do Tarnopola 92 sągów. Ruch w handlu drzewem na budowę okrętów i drzewem materyałem był mało ożywiony. W ostatnim tygodniu wysłano 3600 wiader okocimskiego piwa na wschód a mianowicie do Jarosławia, Przemyśla, Gródka, Lwowa, Brodów, Złoczowa, Tarnopola, Podwołoczysk, Stanisławowa i Czerniowiec. Wywóz na zachód wynosił w tym samym czasie 800 wiader. Browar p. Johna zaczął w ostatnich czasach wysłać znaczne transporty piwa do Odessy. Tygodniowo transport wynosi 20 — 25 wiader. Na konsumcyę w Galicyi dostarcza tygodniowo browar w Wojniczku koło Bogumiłowic koleją żelazną 400 wiader a browar księcia Sapiehy w Krasińcu 800 — 900 wiader.

W handlu zbożowym ruch był ożywiony a ceny ustaliły się. Ułatwienie taryfowe zarządzone ze strony kolei żelaznych wpływały głównie na ożywienie ruchu. Przy transportach zboża, produktów mącznych i owoców strączkowych, wynoszących najmniej 200 centnarów cłowych za jednym certyfikatem frachtowym, zaprowadzoną została bezpośrednia i bardzo tania taryfa w kierunku z Bochni, Słotwiny, Tarnowa, Rzeszowa, Jarosławia, Przemyśla, Mościsk, Gródka, Lwowa, Brodów, Złoczowa, Tarnopola i Podwołoczysk do Katowic, Gliwic, Wrocławia, Gorlic, Drezna, Lipska, Berlina, Szczecina, Halli, Nordhausen, Northeim, Kassel, Magdeburga, Hamburga, Deutz i Kolonji.

Zarazem zaprowadzoną została bezpośrednia taryfa zbożowa pomiędzy głównymi stacyami kolei żelaznej Karola Ludwika, kolei północnej i kolei Odesskiej, tudzież bezpośrednia taryfa pomiędzy stacyami mi kolei żelaznej Karola Ludwika, kolei północnej i kolei brzesko-kijowskiej. W handlu zbożowym zaszła ta ważna zmiana, że kupcy w Odessie, którzy dotąd transportowali zboże drogą morską do Francji i Szwajcaryi, zamierzają otworzyć składy w Podwołoczyskach i z tamtąd wysłać nagromadzone zapasy koleją żelazną. Dla wiadomości tych kupców podajemy tu ceny frachtowe wielkiego domu spedycyjnego M. Kohn i komp. w Wiedniu (Taborstrasse Nr. 2.) ułożone na podstawie koncesyi przyznanych temuż domowi przez interesowane koleje żelazne. Taksa frachtowa wynosi z Podwołoczysk do Strassburga 147, do Nancy 162, do Paryża 184, do Zurychu 142, do Bazylei 142 kr. południowo-niemieckiej waluty. Z powodu złego stanu dróg dowóz zboża rossyjskiego zmniejszył się w Czerniowcach, Tarnopolu, Podwołoczyskach i Brodach. Na rossyjskich kolejach żelaznych transporty zbożowe nie zmniejszyły się i byłyby nawet osiągnęły daleko większe rozmiary, gdyby nie utrudnił tego brak środków transportowych. Nadto użalają się kupcy na wysokość prowizyi, która także tamuje rozwój ruchu handlowego. Dla Czech zakupiono w ostatnim tygodniu znaczne zapasy zboża. Wywóz zboża z Rossyi do Szwajcaryi i Bawaryi trwa ciągle.

Na targach zamiejscowych ceny były następujące: Bochnia: pszenica 190 zł 13 zł. 25 ct. — 13 zł. 50 ct., żyto 180 zł 10 zł. — ct. — 10 zł. 25 ct., jęczmień 158 zł 7 zł. 25 ct. — 7 zł. 40 ct., owies 112 zł 3 zł. 50 ct. — 4 zł. — ct. Ceny

były stałe. Popyt na konsumcyę był ożywiony. Owies był poszukiwany dla wywozu, Tarnów: pszenica 190 zł 13 zł. — ct. — 13 zł. 25 ct., żyto 180 zł 9 zł. 75 ct. — 10 zł. — ct., jęczmień 158 zł 7 zł. — ct., — 7 zł. 25 ct., owies 112 zł 3 zł. 40 ct. — 3 zł. 80 ct. Ruch był ożywiony. Znaczne zapasy pszenicy nadeszły ze wschodu. Owies wywożono do Wiednia. Dębica: pszenica 190 zł 12 zł. 25 ct. — 12 zł. 75 ct., żyto 180 zł 9 zł. 50 ct. — 9 zł. 75 ct., jęczmień 158 zł 7 zł. — ct. — 7 zł. 25 ct., owies 112 zł 3 zł. 25 ct. — 3 zł. 75 ct. Ruch był ożywiony. Z powodu małego dowozu pszenicy kupcy chętnie zgodzili się na najwyższe ceny. Rzeszów: pszenica 190 zł 12 zł. 25 ct. — 12 zł. 50 ct., żyto 180 zł 9 zł. 50 ct. — 9 zł. 75 ct., jęczmień 158 zł 7 zł. — ct. — 7 zł. 25 ct., owies 112 zł 3 zł. 20 ct. — 3 zł. 60 ct. Ruch był ożywiony. Nasiona olejne wywożono do Niemiec, Pszenicę wywożono z wschodnich powiatów kraju dla młynów Jarosław: pszenica 190 zł 12 zł. 25 ct. — 12 zł. 75 ct., żyto 180 zł 9 zł. 50 ct. — 9 zł. 75 ct., jęczmień 158 zł 6 zł. 50 ct. — 7 zł. — ct., owies 112 zł 3 zł. 30 ct. — 3 zł. 50 ct. Wszystkie gatunki zboża wywożono do Morawy i Szląska a owies głównie do Prus. Przemyśl: pszenica 190 zł 12 zł. 25 ct. — 12 zł. 75 ct., żyto 180 zł 9 zł. 25 ct. — 9 zł. 50 ct., jęczmień 158 zł 6 zł. 40 ct. — 6 zł. 80 ct., owies 112 zł 3 zł. 40 ct. — 3 zł. 80 ct. Pszenicę rossyjską wywożono koleją węgiersko-galicyską dla górnych Węgier w małych zapasach. Lwów: pszenica 190 zł 12 zł. — ct. — 12 zł. 50 ct., żyto 180 zł 8 zł. 20 ct. — 8 zł. 70 ct., jęczmień 158 zł 6 zł. 25 ct. — 6 zł. 80 ct., owies 112 zł 3 zł. 30 ct. — 3 zł. 50 ct. Z terminem dostawy w lutym i marcu pszenica 12 zł. 50 ct., żyto 8 zł. 50 ct., jęczmień 7 zł. Wielkie zapasy pszenicy przewieziono przez Lwów z Czerniowiec. Tarnopol: pszenica 190 zł 11 zł. 50 ct. — 12 zł. — ct., żyto 180 zł 7 zł. 50 ct. — 8 zł. 25 ct., jęczmień 158 zł 6 zł. — ct. — 6 zł. 25 ct., owies 112 zł 3 zł. 20 ct. — 3 zł. 40 ct. Chociaż ceny transportu drogą kołową poszły w górę mimo to dowóz z Husiatyna był znaczny. Brody: pszenica 190 zł 11 zł. — ct. — 11 zł. 75 ct., żyto 180 zł 7 zł. 50 ct. — 8 zł. 30 ct., jęczmień 158 zł 6 zł. — ct. — 6 zł. 20 ct., owies 112 zł 2 zł. 80 ct. — 3 zł. 10 ct. Kolej brzesko-kijowska przywoziła dużo żyta Podwołoczyska: pszenica 190 zł 11 zł. 25 ct. — 12 zł. — ct., żyto 180 zł 7 zł. 25 ct. — 8 zł. — ct., jęczmień 158 zł 6 zł. — ct., — 6 zł. 25 ct., owies 112 zł 3 zł. 10 ct. — 3 zł. 40 ct. Dowóz był mierny z powodu złego stanu dróg w Rossyi. Skoro nastąpi w tej mierze polepszenie, oczekiwac można wielkiego dowozu mianowicie pszenicy.

Bydła rzeźnego przywieziono w ostatnim tygodniu koleją lwowsko-czerniowiecką 570 sztuk, które wysłano zaraz dalej do Oświęcimia. Z tutejszego targu dostawiono na dworzec kolei żelaznej 126 wołów. Dalej wysłano z Podwołoczysk 70 a z Tarnopola 51 wołów. Wywóz bydła do Wiednia osłabił znacznie w porównaniu z ruchem jaki panował w lecie. W skutek tego na targu wiedeńskim ceny podskoczyły o 1 zł. na centnarze. Za rossyjskie woły płacono 34 zł. 50 ct. od centnara, za woły spasioie 36 zł. — 37 zł. Po raz pierwszy wysłano z Tyflisa koleją żelazną 12 koni stepowych. Kupowano je na spekulacyę i wysłano do Berlina.

Znacznym był dowóz węgla z górnego Szląska. Młyn parowy pp. Galli i Komp. w Tarnopolu i młyn parowy w Czerniowcach zamierzają używać węgla i w tym celu porozumiały się już z górnoszlązkimi producentami.

— **Sprawozdanie tygodniowe** lwowskiej izby handlowej o cenach zboża na plac lwowskim od 20go do 27go listopada 1873. Zboża. Pszenica 170 zł czelna biała zlr. 12 12¹/₄, czelna żółta albo czerwona zlr. 11³/₄—12¹/₂, dobra sucha biała zlr. 11¹/₄—11¹/₂, dobra sucha żółta albo czerwona zlr. 11 do 11¹/₂, poślednia albo wilgotna zlr. 10 do 10³/₄. Żyto 160 zł najlepsze suche zlr. 8¹/₄ do 8³/₄, średnie albo wilgotne zlr. 6¹/₂—7³/₄. Jęczmień 140 zł 6—6¹/₂. Owies 100 zł 5¹/₄—5¹/₂. Hreczka 140 zł 6¹/₂—6³/₄. Kukurudza 170 zł 6³/₄—7. Proso 180 zł zlr. 12—13. Zboża strączkowe. Groch 180 zł 8¹/₂—10. Nasiona. Konieczyna 180 zł 38—45. Nasiona olejne. Rzepak zimowy 150 zł 8—9. Lnianka 150 zł 7¹/₂—7³/₄. Nasienie lniane 150 zł 9—9¹/₂. Nasienie konopne 120 zł 5³/₄—6. Okowita 80 Tralles 41 miar gotowa zlr. 18—18¹/₂, na grudzień i marzec zlr. 17¹/₂—17³/₄, na grudzień i lipiec zlr. 18 18¹/₂ na grudzień i sierpień zlr. 18¹/₂—18³/₄.

** **Galic. kasa oszczędności** we Lwowie. Stan wkładek był na dniu 31go paźdz. 1873. 6,675,346 złr. 70 kr. Od 1. do 30. listopada 1873. włożyło 1781 stron 306,799 złr. 14 kr. zwrócono 1623 stronom 228,931 zł.

8 ct. przybyło więc 77,868 złr. 6 kr. Zatem na dn. 30. listopada 1873 ogół wkładek wynosił 6,753,214 zł 76 kr.

** **Kasa oszczędności w Stanisławowie.** Stan wkładek z dn. 31. paźdz. 1873. u 1290 stron wynosił 476,007 zł 44 ct., w miesiącu listopadzie 1873 włożyło 44 stron 23,136 zł. 75 ct. a wyjęło 23 stron 28,404 zł. 78 ct. ubyło zatem 5 268 złr. 03 ct. Stan wkładek z dn. 30. listopada 1873 u 1311 stron wynosi 470,739 zł 41 ct.

OSTATNIA POCZTA.

Porządek dzienny jutrzejszego 5go. posiedzenia sejmiku krajowego: Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego o zmianie terytorjalnej jurysdykcji gminnej; pierwsze czytanie wniosku rządowego o zaprowadzeniu i wewnętrznym urządzeniu ksiąg hipotecznych pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o pożyczce krajowej; drugie czytanie sprawozdania o zezwoleniu 101 gminom na pobór wyższych dodatków gminnych; drugie czytanie projektu ustawy zawierającej dodatek do sejmowej ordynacyi, wyborczej.

— Przedwczorajsze przyjęcie w wielkiej sali redutowej było bardzo świetne. Cesarz i Cesarzowa przybyli o godzinie 8¹/₂ wieczór, a za nimi wszyscy Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki, poczem natychmiast rozpoczęło się przedstawienie i przyjęcie częścią ze strony Cesarza a częścią Cesarzowej. N. Państwo zaszczytliwi wielu obecnych przemówieniem. Na nocie jeneralskiej w *Cursalon*, minister wojny br. Kuhn wznosił toast na cześć Cesarza, i położył w nim nacisk na miłość, niezłomną wierność, gotowość do poświęceń i odwagę armii austriackiej i zakończył wzniesieniem zdrowia Cesarza jako naczelnego wodza. Obecni z zapalem powtórzili ten okrzyk. Minister węgierski honw. dów Szende brał udział w tej uczcie.

N. Pan w piśmie odręcznym do prezesa ministrów ks. Auersperga wyraża radosne zadowolenie swoje z tak wszechstronnego obchodu jubileuszu w sposób jednomyślny, wznosił i serdeczny, jakoteż szczególne zadowolenie swoje z prawdziwie wzruszającego współubiegania się w udowodnienie najszlachetniejszego uczucia dobroczynności. Miłość swoich ludów znalazł Cesarz w upłynionej bogatej w wypadki epoce w szczególności i nieszczęściu zarówno stwierdzoną, a Cesarz czuje się być szczęśliwym w tej miłości i wierności znajdując najpiękniejszą nagrodę swoich trosk panowania i usiłowań swoich zawsze dążących do pomysłności wszystkich ludów. Cesarz wyraża za to z wzruszonym sercem wszystkim w ogóle i każdemu w szczególności podziękowanie i najzupełniejsze uznanie.

Komisya Izby wyższej bawarskiej uchwała wniosek Völka względem rozciągnięcia na Bawaryę powszechnego ustawodawstwa niemieckiego.

Ambasador austriacki w Berlinie hr. Karolyi przyjmował 2. grudnia z powodu jubileuszu cesarskiego wizytę ks. następcy tronu i innych książąt królewskiego domu, jakoteż członków ciała dyplomatycznego.

Komisya budżetowa izby deputowanych rozdzieliła już członkom swoim referaty o pojedynczych tytułach budżetu. Z galicyjskich deputowanych otrzymali p. Smarzewski referat o domenach, ks. Juzyczyński referat o tytoniu, p. Kallir o soli Jenerałnym sprawozdawcą komisyy budżetowej będzie dr. Brestel.

N. f. *Presse* donosi, że jeżeli izba panów przyjmie proponowane przez komisyy skarbową zmiany w ustawie o pożyczce i w skutek tego zwołaną będzie izba deputowanych, sejmiki krajowe będą musiały obradować do drugiej połowy stycznia.

Z Madrytu telegrafują 30. listopada: Bombardowanie Kartageny trwa nieustannie. Miasto wiele ucierpiało. Powstańcy nie zawiadomili mieszkańców, że rząd madrycki pozwolił osobom bezbrodnym wynieść się z miasta.

Nordd. *Allg. Ztg.* donosi, że cesarz Wilhelm wystosował pismo gratulacyjne do Najj. cesarza Austrii.

Biskup Trieru zasądzony został na 3600 talarów kary za mianowanie 18 duchownych bez zawiadomienia rządu.

Prezydent republiki francuzkiej przesłał Najjaśn. panu pismo z powinszowaniem z okazji jubileuszu.

Zgromadzenie narod. na posiedzeniu 2. grudnia wybrało komisyy z 15stu dla obrad nad ustawą o radach municypalnych.

Donoszą z Hawanny 1. grudnia, że władze tameczne telegrafowały do Madrytu aby rząd odwłócił wydanie okrętu „Virginus” Ameryce, aż do nadejścia urzędowego protokołu, który udowodni prawne postępowanie władz. Ludność i prasa w Hawannie sprzeciwiają się wydaniu okrętu; panuje wielkie wzburzenie i czynią przygotowania do obrony.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

Przyjechali do Lwowa

Dnia 3. Grudnia. Hotel Zerza: Ks. Czartoryski R., z Poznania. — Rozwadowski St., z Kurówic. — Zachariasiewicz M., z Antonówki — Corrad A., z Paryża. Hotel Angielski: Czajkowski W., z Swirza. — Torosiewicz J., z Połtwy. Hotel Europejski. Hr. Łączyński K., z Kutkorza. — Kański E., z Hołotki. — Potew F., z Łahodowa. — Przenicki E., z Rossyi. — Skrowaczewski L., z Wołynia. — Zwolski J., z Bryńca. Hotel Warszawski: Duczyński J., z Gologór.

Odjechali ze Lwowa.

dnia 3. Grudnia. Hr. Koziebrodzki E., do Krakowa. — Br. Christiani T., do Trzciańca. — Bydłowski A., do

(Nadesłane).

Wszystkim chorym przywraca siłę i zdrowie bez lekarstw i kosztów Revalesciere du Barry z Londynu.

Od 26 lat żadna choroba nie może się przeć delikatnej Revalesciere du Barry, która u dorosłych i u dzieci usuwa bez leków i kosztów wszystkie cierpienia nowakowe, nerwowe, piersiowe, płucowe, choroby wątroby, gruźlicę, błon śluzowych, oddechowe, pęcherza, nerek, gruczoł, suchoty, dychawicę, kaszel, niestrawność, zatkanie, rozwolnienie, bezsenność, osłabienie, hemoroidy, wodną puchlinę,

Podwołoczysk. — Popławski E., do Rossyi. — Trzeciński T., do Miejsca.

Spostrzeżenia meteorologiczne. z dnia 4. Grudnia 1873.

Barometr 747.8 mm. Psychometr suchy — 0.80C Psychometr wilgotny — 0.80C. Prężność pary 4.3 mm. Wilgoć 100 Zachmurzenie 10 Wiatr S4. Ozon 8 Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. — Uwaga. mgła o 7mej.

Poolagi kolejowe: Przechodzą na główny dworzec: z Krakowa o 5. 57. m. rano, 9. g. 45. m. w nocy i 10. g. 50. m. rano; z Czerniowic: 3. g. 58. m. rano, 3. g. 45. m. po południu i 11. g. 8. m. w nocy; — z Podwołoczysk i Brodów: 4. g. 18. m. rano, 4. g. 3. m. po południu i 10. g. 58. m. w nocy.

Odchodzi: do Krakowa 5. g. 5. m. rano 5. g. 5. m. wieczór i 11. g. 28. m. w nocy; — do Czerniowic: 6. g. 17. m. rano, 12. go. 15 n.

fębre, zawrót głowy, nderzenia, szum w uszach, nudności i wymioty nawet wśród ciąży, diabetes, melancholie, chudnięcie, reumatyzm, gościec i bladaczka. Wyciąg z 50.000 świadectw o wyleczonych chorobach, które oparły się wszelkim lekarstwom, a międzytem certyfikaty profesora Dra. Wurzera, radcy medycynalnego Dra. Angelsteina, Dra. Shoreland, Dr. Campbell, profesora Dra. Dédé, Dra. Ure, hr. Castleuart, markizy de Brehan, księcia Isenstein, hr. Menstorff Pouilly i wielu innych wysoko położonych osób, przesyła się na żądanie franco. Skrócony wyciąg z certyfikatów. L. 64210. Markiza de Brehan uleczone z siedmioletniej słabości wątroby, bezsenności, drżenia chudnięcia i hipochondryi.

w południe i 11. g. w nocy; — do Podwołoczysk i Brodów: 12 g. w połud., 10 g. w nocy i 6. g. 7. m. rano.

Podzamcza odchodzi do Podwołoczysk i Brodów: g. 11. 32. m. w nocy i 12. g. 20. m. w południe.

Ruch dyliżansów pocztowych.

Odchodzi do Jarosławia na Bełzec ze Lwowa: Stryja (osobowa) codziennie o godz. 1 po południu Stanisławowa na Stryj " " " 12 minut 30 po połud " " " 12 " " w nocy Sambora (Mallep.) " " " 8 " 45 wieczór Brzeżan " " " 7 " " " Sokala (pakunkowa) " " " 11 " 30 w nocy. Przychodzi do Lwowa: Brzeżan (Mallep.) codziennie o godz. 2 minut 10 po połud. " " " 5 " 15 z rana " " " 6 " 10 " " " 2 " 10 po północy " " " 2 " " po połud. " " " 1 " 20 Jarosławia na Bełzec (osobowa)

Uwaga: Poczta pasażerska (Mallep.) przyjmuje 3 osoby, pakunkowa tylko jedną osobę.

Cennik lwowskiej Izby handl. i przem. Lwów, dnia 3. Grudnia 1873.

Table with columns for 'I. Akcje za sztuki', '2. Listy zast. za 100 zł.', '3. Oblig. za 100 zł.', '4. Miasta Krakowa', '5. Wapory', '6. Dukat holenderski', '7. Napoleon'or', '8. Rubel rosyjski', '9. Talar pruski', '10. Pruskie bilety kasowe', '11. Srebro'. Includes sub-tables for 'płaca żądają' and 'oprotu kuponu biela'.

Table with columns for 'Losy z r. 1839 cale', 'płaca żądają', '2. Obligacje Indemn. 500 za 100 zł.', '3. Akcje'.

Table with columns for 'Czech', 'Bukowiny', 'Galicyi', 'Niższej Austrii', 'Siedmiogrodu', 'Węgier'.

Table with columns for 'Bank anglo-aust.', 'Inst. kred. dla handlu po 150 zł.', 'Niższ.-aust. tow. eskompt. po 500 zł.', 'Gal. banku kraj. a 300 zł. wpłata 40 prc.', 'Gal. banku hip. a 300 zł. wpłata 50 prc.', 'Gal. banku handl. i przem. a 200 zł. wpł. 40 prc.', 'Gal. zakł. kred. ziemsk. a 300 zł.', 'Banku narodowego', 'Austr. tow. żegluga par. po 500 zł. m. k.', 'Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. m. k.', 'Pól. kolej po 1000 zł. w. a.', 'Kol. Kar. Ludw. po 300 zł. m. k.', 'Lwow.-czern. kol. po 300 zł. w. a. w srebr.', 'Kol. naddniest. a 200 zł. w srebr.', 'Kol. Praszów-Tarnów (węg. czeski) a 200 zł. w srebr.', 'Kol. węg. gal. i a 200 zł. w srebr.', 'Tow. kol. żel. państw. po 200 zł. m. k.', 'Połud. kol. państw. po 200 zł. w. a.'

Table with columns for 'Dnia 1. Grudnia 1873.', '1. Dług państw. a.', 'Jednolity dług państwa w srebrze', 'w banku'.

Table with columns for '4. Listy zast. losowane.', 'Powsz. austr. zakł. kred. ziem. 5-prc. w srebr.', 'Gal. zakł. kr. ziem. w Krak. los. w 18 lat. 6-prc.', 'Gal. tow. kred. w. a. po 4 prc.', 'Gal. banku hipot. po 6 prc.', 'Bank narod. po 5 prc.', 'Węg. tow. ziem. po 5 i pół prc.', 'Węg. tow. ziem. (rente) po 6 prc.'

Table with columns for '5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.', 'Kol. pól. po 100 zł. m. k.', 'Kol. gal. Kar. Ludw. po 300 zł. 5 prc.', 'Kol. gal. Kar. Ludw. II. emisji', 'Kol. Albrechta a 300 zł. 5-prc. w. a.', 'Kol. naddniestrzańska a 300 zł. 5-prc. w. a.', 'Tow. kol. żel. Praszów-Tarnów (węg. czeski) a 300 zł. 5-prc. w srebr.', 'Kol. lwow.-czern.-jas. IV. emisji a 300 zł. 5-prc. w srebr.', 'Węg. gal. kol. a 300 zł. 5-prc. w srebr.'

Table with columns for '6. Losy.', 'Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.', 'Clarego po 40 zł. m. k.', 'Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.', 'Keglewiecha po 10 zł. m. k.', 'Pożyczka miasta Brucki po 40 zł. w. a.', 'Pańsiego po 40 zł. m. k.', 'Fundacja szpit. Anielskiej Radolfa', 'Salma po 40 zł. m. k.', 'St. Genois po 40 zł. m. k.'

Table with columns for 'Poż. miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a.', 'Poż. Tryest. po 100 zł. m. k.', 'Waldsteina po 20 zł. m. k.', 'Windschgratza po 20 zł. m. k.', 'Losy miasta Krakowa'.

Table with columns for 'Wapory (Na 3 miesiące)', 'Amsterdam za 100 zł. hol.', 'Augsburg za 100 zł. w p. n.', 'Berlin za 100 tal.', 'Frankfurt 100 zł. w p. n.', 'Hamburg za 100 M. B.', 'Londyn za 10 ft. szt.', 'Paryż za 100 fr.'

Table with columns for 'Kurs złota.', 'Dukat ces. men.', 'Korona', '20 frankówka', 'Rozyjski imperyal', 'Talar związkowy', 'Srebro'.

Table with columns for 'Telegrafowany kurs wiedeński.', 'Dnia 3. Grudnia.', 'Jednolity dług państwa w banknotach', 'Losy z 1860 roku', 'Akcje banku wiedeńskiego', 'Londyn 10 funtów szterlingów', 'Srebro', 'Napoleon'or', 'Dukat'.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(3528 1-3) Edykt. L. 30.387. C. k. Sąd krajowy krakowski, zawiadamia niniejszym edyktem pana Augusta Johna, że przeciw niemu p. Józef Zagórski, wniósł pozew na dniu 19. listopada 1873. l. 30 387 a nakaz zapłaty sumy wekslowej 2000 złr. z pn. w załatwieniu którego c. k. Sąd krajowy polecił pozwanemu, aby w 3. dniach zhr. 2.000 z pn powodowi wypłacił lub w tym samym czasie zarzuty do Sądu wniósł.

Gdy miejsce pobytu pozwanego jest niewiadome, przeto c. k. Sąd w celu zastępowania pozwanego na koszt i niebezpieczeństwo jego tutejszego adwokata Dr. Machalskiego z substytucją adwokata Dr. Lisowskiego kuratorem nieobecnego ustanowił, z którym spór wytoczony według ustawy postępowania sądowego w Galicyi obowiązującego przeprowadzonym będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem pozwanemu, aby w wyż. oznaczonym czasie albo sam stanął, lub też potrzebne dokumenta ustanowionemu dla niego zastępcy udzielił, wreszcie innego obrońcę sobie wybrał i o tem c. k. Sądowi doniósł, w ogóle zaś aby wszelkich możebyć do obrony środków prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym wyniku z zaniedbania skutki sam sobie przypisaćby musiał. Kraków dnia 21. listopada 1873.

(3539 1-3) Edykt. L. 2573. Ze strony c. k. Sądu powiatowego w Lubaczowie czyni się wiadomo, że celem zaspokojenia przez Elisza Rissa przeciw Piotrowi Buffi uzyskanej sumy resztującej 696 złr. z p. n. odbędzie się w tutejszym c. k. Sądzie powiatowym przymusowa sprzedaż realności pod l. k. 3. w Reichau położonej w trzech terminach, t. j. 18. grudnia 1873, 19 stycznia 1874 i 23. lutego 1874 każdą razą o godzinie 10. rano z tem, że realność ta na pierwszym i drugim terminie za lub wyżej ceny szacunkowej, na trzecim terminie zaś także poniżej takiejowej sprzedana zostanie.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa w kwocie 3.825 złr. w. a. Resztę warunków licytacyjnych można w tutejszym c. k. Sądzie powiatowym w zwykłych godzinach urzędowych przejrzeć. C. k. Sąd powiatowy. Lubaczów dnia 20. października 1873. (3541 1-3) Edykt. Nr. 12837. C. k. Sąd obwodowy w Przemyślu podaje do powszechnej wiadomości, że dozwolił ku zaspokojeniu sumy wekslowej 1000 złr. a. w. w stanie biernym realności pod l. k. 152 w Przemyślu wedle ks.

gł: VI str: 411. l. 37 cięż: zaindebultowanej wraz z odsetkami po 60/0 od dnia 19. Lipca 1868 bieżącami i kosztami w kwotach 4 zhr. 37 kr. 5 zhr. 52 kr. 7 zhr. 37. kr. a. w. już przyznanemi i niniejszemi w kwocie 14 zhr. 46 kr. a. w. przysądzonemu egzekucyjną sprzedaż realności pod l. k. 152 w Przemyślu położonej wedle ks. III str. 122 l. 15 wlas. p. Itty Wahl własnej, na rzecz p. Leizora Gans, ktorato sprzedaż w tutejszym c. k. Sądzie w dwóch terminach a mianowicie dnia 22. Grudnia 1873 i dnia 26. Stycznia 1874 każdego razu o godzinie 10. rano pod następującymi warunkami odbędzie się. 1). Realność pod l. k. 152 w Przemyślu położona z przynależnościami sprzedana będzie ryczałtowo w tych dwóch terminach tylko niżej lub za cenę szacunkową.

2). Za cenę wywołania przyjmuje się wartość szacunkową w kwocie 11462 złr. a. w.

3). Każdy chęć kupienia mający obowiązany jest 50/0 od ceny szacunkowej w okrągłej sumie 600 złr. jako wadium przed rozpoczęciem licytacji w gotówce, w listach zastawnych zakładu kredytowego ziemskiego, banku hipotecznego w Lwowie lub w obligacjach indemnizacyjnych z kuponami i talonami podług ostatniego kursu w gazecie urzędowej Lwowskiej wykazanego, lub też w sięczkach kasy oszczędności miasta Przemyśla do rąk komisji licytacyjnej złożyć, które to wadium najwięcej ofiarującemu zatrzymanem i w cenę kupna wrachowanem reszcie licytantom zaś zwróconem będzie.

4). Gdyby powyższa realność pod l. k. 152 w pierwszych dwóch terminach licytacyjnych ani wyżej ani też za cenę szacunkową sprzedana być nie mogła, na ten wypadek wyznacza się do ustanowienia lżejszy h warunków licytacyjnych termin na dzień 26. Stycznia 1874 o godzinie 4. po południu w którym strony i wierzyciele intabulowani tem pewniej stanąć i wnioski swoje porobić winni są, ileż nie przybyły na terminie jako zgadzający się na wniesione lżejsze warunki uważany i na podstawie wniesionych lżejszych warunków trzeci termin z dodatkiem rozpisany będzie, iż w tym terminie wspomniona realność także niżej ceny szacunkowej i za każdą ofiarowaną cenę kupna sprzedana zostanie.

5). Należytość rządową od przeniesienia prawa własności wymierzyć się mającą, winien kupiciel z własnego majątku zapłacić.

6). Chęć kupienia mającym przysługuje prawo o stanie tej realności naocznie się przekonać, akt szacunkowy zaś jako i wyciąg tabularny w registraturze sądowej prze-

rzeć, a względem podatków od tej realności przypadających w c. k. urzędzie podatkowym w Przemyślu potrzebną wiadomość zasiąść.

O tej licytacji zawiadamia się strony sporujące i wszystkich wierzycieli hipotecznych a to z miejsca i pobytu wiadomych do rąk własnych zaś z miejsca i pobytu niewiadomych, Katarzynę Ebenberger i Szczepana Taworskiego, tudzież wszystkich tych którzyby po dniu 11. Września 1873 do Tabuli weszli, albo którymy z jakich bądź przyczyn niniejsza uchwała do rąk własnych wczesniej albo całkiem nie mogła być doręczoną, przez edykta i kuratora w osobie p. adw. Dra. Łużckiego z zastępstwem p. adw. Dra Skórskiego ustanowionego. Przemyśl dnia 12. Listopada 1873.

Erkenntnisse.

Das k. k. Landes- als Preßgericht in Prag hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 19. November 1873. Zl. 35492, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Correspondenzartikels mit der Aufschrift „Z Brna 13. listop. (Puv. dop.)“ in der Zeitschrift „Národní listy“ Nr 314 vom

(3602 1-3) Ogłoszenie licytacji.

L. 12337. C. k. powiatowo Dyrekcyja skarbu w Samborze podaje do powszechnej wiadomości, że w celu wydzierżawienia drogowej i mostowej stacyi mytniczej w Drohobyczu na przeciąg roku 1874 t. j. na czas od 1. Stycznia 1874 do ostatniego Grudnia 1874 odbędzie się w c. k. powiat. Dyrekcyi skarbu w Samborze na dniu 16. Grudnia 1873 publiczna licytacja.

Rogatka mytnicza ma być z początkiem dzierżawy t. j. z dniem 1. Stycznia 1874 z obecnego stanowiska na dawniejsze jej stanowisko, na którym przy końcu r. 1873 stała przeniesioną t. j. 58 sążni ku miastu Drohobyczowi, przed linią kolejową, licząc od punktu w którym szyny kolejowe gościniec rządowy przecinają.

Cena fiskalna wynosi 6852 zł. Pisemne w 100/0towe wadium zaopatrzone oferty mają być najdalej do dnia 15. Grudnia 1873 do 2giej godziny popołudniu w Samborskiej c. k. powiatowej Dyrekcyi skarbu wniesione.

Reszta warunków licytacyjnych mogą być u c. k. nadzorów straży skarbowej w Drohobyczu, w Samborze, Rudkach, Turce i Stryju i w samborskiej c. k. pow. Dyrekcyi skarbu przejrzane.

G. k. pow. Dyrekcyja skarbu. Sambor, dnia 29. Listopada 1873.

15. November 1873 begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach §§ 300 und 302 St. G. und Art. III des Gesetzes vom 17. December 1862, Nr. 8 R. G. Bl., und es wird daher unter gleichzeitiger Bestätigung der verfügten Beschlagnahme auf Grund des Art. V des Gesetzes vom 15. October 1868, R. G. Bl., Nummer 142, und § 6 des Preßgesetzes die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das k. k. Kreis- als Preßgericht in Brünn hat auf Antrag der k. k. Staatsanwaltschaft in Folge Beschlusses vom 24. November 1873, Z. 18384 Stf., zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels „Třebické gymnasion“ auf der ersten Seite der Zeitschrift „Občan“ Nr. 93 vom 20. November 1873 begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach § 300 St. G. und des Verbrechen der Störung der öffentlichen Ruhe nach Art. II des Gesetzes vom 17. Dezember 1862, Z. 8 R. G. Bl. und § 65 St. G. und wird auf Grund des Art. V des Gesetzes vom 15. October 1867, Z. 142 R. G. Bl., die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten. (3522)

Lizitations-Ankündigung.

Z. 12337. Von der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion zu Sambor wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß wegen Verpachtung der Drohobyczer Weg- und Brückenaufgäben auf die Dauer des Jahres 1874 d. i. auf die Zeit vom 1. Jänner 1874, bis Ende Dezember 1874 am 16. Dezember 1873 bei der k. k. Finanz-Bezirks-Direktion in Sambor eine öffentliche Versteigerung abgehalten werden wird.

Der Beginn der Pachtung soll mit Beginn der Pachtung d. i. mit 1. Jänner 1874 von seinem gegenwärtigen Standpunkte auf den früheren Standpunkt, auf dem derselbe mit Ende des J. 1873 gestanden ist, wieder verlegt werden, d. i. 58 Klafter gegen die Stadt Drohobycz vor der Eisenbahnlinie, von dem Punkte, in welchen die Bahnschienen die Aerialstraße durchschneiden berechnet.

Der Fixatpreis beträgt 6852 fl. Schriftliche mit dem zehnpersentigen Badium belegte Offerten sind bis längstens 15. December 1873 zwei Uhr Nachmittags bei der Samborer k. k. Finanz-Bezirks-Direktion einzubringen.

Sonstige Lizitations-Bedingnisse können bei den k. k. Finanz-Bezirks-Kontroll-Bezirksleitern in Drohobycz, Sambor, Rudki, Turka und Stryj und bei der Samborer k. k. Finanz-Bezirks-Direktion eingesehen werden.

R. k. Finanz-Bezirks-Direktion. Sambor, am 29. November 1873.

(3522 2-3) **Edykt**

Nr. 10569. C. k. sąd obwodowy jako sąd handlowy w Złoczowie wiadomo czyni, że na dni 21. Listopada t. r. do l. 10569 wniósł Mojżesz Rozenzweig przeciw Józefowi Granowskiemu prośbę o nakaz zapłaty sumy wekslowej w kwocie 550 zł. a. w. z pn.

Gdy obecne miejsce pobytu Józefa Granowskiego wiadome nie jest, ustanawia się dlań kuratora w osobie adw. dr. Heynego dodając mu na zastępcę adw. dr. Billeta do zastępowania go w tej sprawie, zaś Józefa Granowskiego wzywa się niniejszem, by się do tegoż kuratora zgłosił, jemu potrzebnej w tej sprawie informacji udzielił, lub innego zastępcę sobie obrał i o tem tutejszemu sądowi doniósł, inaczej dalsze uchwały sądu w tej sprawie zapasé mając ustanowionemu niniejszem kuratorowi doręczane będą.

Z Rady c. k. Sądu obwodowego
Złoczów, 21. Listopada 1873.

(3509 3-3) **Edykt**

Nr. 67164. C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie wiadomo czyni, iż miejscę pobytu niewiadomych pp. Edmunda Bryckner i Maxa Chumer, iż wskutek wniesionego przeciw nim podania Józefa Stroha z dnia 20. Listopada 1873. do l. 67164 nakaz płatniczy na sumę wekslową 160 złr. w. a. z pn. wydany i ustanowionemu równocześnie kuratorowi adw. Dr. Przesmyckiemu doręczony został.

Lwów dnia 21. listopada 1873.

(3494 3-3) **Edykt**

Nr. 67611. C. k. Sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni, iż p. Klara Rosenstein, przeciw Herschowi Scherge i Schifre Scherge, prośbę o wydanie nakazu zapłaty sumy 500 złr. w. a. z pn. z wekslu we Lwowie dnia 22. Czerwca 1870 wystawionego, na 500 złr. opiewającego, przez pozwanego do zapłaty przyjętego pod dniem 21. Listopada 1873 do l. 67611 wniosła i o pomoc sądową prosiła, w skutek czego ponieważ miejsce pobytu Herscha Scherge nie jest wiadome, a zatem c. k. Sąd krajowy do zastępowania go i na jego koszt i szkodę tutejszego adw. dr. Jekulesa, z zastępstwem p. adw. dr. Manscha kuratorem mianował, z którym niniejsza sprawa wedle ustawy wekslowej przeprowadzoną Niniejszym więc edyktem wzywa się będzie.

zapoznanego, aby w należyłym czasie osobie stanął, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu zastępcy udzielił, lub innego zastępcę wybrał i sądowi oznajmił, słowem stosownych do obrony środków użył, gdyż wynikające z zaniedbania skutki sam sobie przypisać będzie musiał.

Lwów, dnia 21. Listopada 1873.

(3498 3-3) **Obwieszczenie**

Nr. 24237. Zastanawiając z końcem listopada 1873 r. szybkowóz Lwów-Sambor, pocztę osobową Turka-Sambor, pocztę karyońkową Gródek-Rudki, jazdy posłańcze Rudki-Komarno i Chyrów-Staremiasto, nakoniec połączenie z dworcem kolei żelaznej w Chyrowie do pociągu Nr. 4 z Łupkowa i Nr. 5 z Przemyśla, wprowadza się z dniem 1. grudnia 1873 następujące jazdy:

1. codzienna poczta osobowa Turka-Chyrów dworzec,
2. codzienna poczta osobowa Sambor-Staremiasto
3. codzienna poczta karyońkowa Gródek-Sambor
4. codzienna jazda posłańcza Komarno-Gródek i
5. podczas pory zimowej t. j. od 1. października do końca Maja codzienne karyońki, w czasie pory letniej zaś codzienne jazdy pospieszne nowego układu między Lwowem a Lubieniem.

Obiegi tych poczt równie jak i jazd pobocznych utworzonych przez powyższe poczty są następujące:

I Poczta osobowa Turka-Chyrów dworzec z Turki o 2 godz. — m. popołudniu w Łupuszance o 4 " 50 " " z Łopuszanki o 4 " 55 " " w Staremnieście o 6 " 45 " wieczór ze Staregomiasta o 6 " 55 " " z Chyrowa dworzec o V godz. 20 m. rano w Chyrowie miście o V " 30 m. " z Chyrowa miasto o V " 35 m. " w Starejsoli o VI " 45 m. " ze Starejsoli o VI " 50 m. " w Smolnicy o 7 godz. 5 m. wieczór ze Smolnicy o 7 " 10 m. " w Starejsoli o 7 " 40 m. " ze Starejsoli o 7 " 45 m. " w Chyrowie miście o 8 " 55 m. " z Chyrowa miasto o 9 " — m. " w Chyrowie dworzec o 9 " 10 m. "

Łączy się w Chyrowie z pociągami Nr. 5 do Łupkowa i Nr. 4 do Przemyśla.
w Smolnicy o VII godz. 20 m. rano
ze Smolnicy o VII " 25 m. "
w Staremnieście o VII " 35 m. "
ze Staregomiasta o VII " 45 m. "
w Łopuszance o IX g. 35 m. przed p.
z Łopuszanki o IX g. 40 m. "
w Turce o XII " 30 m. po poł.

Odchodzi po przybyciu pociągu Nr. 5 z Przemyśla.

II. Poczta osobowa Sambor-Staremiasto.
z Sambora o 3 godz. — m. popoł.
w Smolnicy o 4 " 45 m. "
ze Smolnicy o 4 " 50 m. "
w Staremnieście o 5 " — m. "

Odchodzi po przybyciu pociągu Nr. 2 ze Stryja.

ze Staregomiasta o IX g. — m. przed p.
w Smolnicy o IX " 40 m. "
ze Smolnicy o IX " 45 m. "
w Samborze o XI " 30 m. "

Łączy się w Samborze z pociągami Nr. 1 do Stryja i Nr. 2 do Chyrowa.

III. Poczta karyońkowa Gródek-Sambor.

z Gródka o 9 godz. 30 m. wieczór
w Rudkach o 11 " 45 m. "
z Rudki o 11 " 55 m. "
w Samborze o II " 55 m. rano

Odchodzi z Gródka po przybyciu pociągu Nr. 3 z Krakowa.

z Sambora o 9 godz. 30 m. wieczór
w Rudkach o 12 " 30 m. rano
z Rudki o 12 " 40 m. "
w Gródku o II " 50 m. "

Łączy się w Gródku z pociągami Nr. 4 ze Lwowa i Nr. 7 z Krakowa.

IV. Jazda posłańcza Komarno-Gródek.
z Komarna o godz. 5 — m. popołud.
w Gródku o " 7 30 m. "
z Gródka o " VI 50 m. rano
w Komarnie o " IX 20 m. przedp.

Odchodzi z Gródka po przybyciu pociągu Nr. 4 ze Lwowa.

V. Poczta karyońkowa względnie jazda pospieszna nowego układu, Lubień-Lwów.
z Lubienia o 5 godz. — m. wieczór
we Lwowie o 7 " 45 m. "
ze Lwowa o VII " — m. rano
w Lubieniu o IX " 45 m. "

Odchodzi ze Lwowa po przybyciu pospiesznego pociągu z Krakowa.

VI. Jazda posłańcza Lutowska-Turka.
z Lutowsk o IX godz. 20 m. przedp.
w Łomny o X " 40 m. "
z Łomny o X " 50 m. "
w Turce o I godz. 20 m. po południu

odchodzi z Lutowsk po przybyciu jazdy posłańczej z Ustrzyk a łączy się w Turce z pocztą osobową do Chyrowa.
z Turki o 2 godz. — m. popołudniu
w Łomny o 4 " 30 m. "
z Łomny o 4 " 40 m. "
w Lutowskach o 6 g. — m. wieczór

odchodzi z Turki po przybyciu poczty osobowej z Chyrowa.

VII. Jazda posłańcza Turka-Tucholka.
z Turki o 2 godz. — m. popołudniu
w Boryni o 3 " 30 m. "
z Boryni o 3 " 40 m. "
w Wysocku o 5 " 30 m. "
z Wysocka o XII " 30 m. "
w Smorzem o 2 " — m. "
z Tucholki o V " — m. rano
w Smorzem o VI " 10 m. "
z Smorzem o VI " 20 m. "
w Wysocku o VII " 50 m. "
z Wysocka o VIII " — m. "
w Boryni o IX " 50 m. przedpołud.
ze Smorzem o 2 " 10 m. popołudniu
w Tucholce o 3 " 20 m. "

Odchodzi z Turki po przybyciu poczty osobowej z Chyrowa.

z Boryni o X godz. — m. przedpoł.
w Turce o XI " 30 m. "

Łączy się w Turce z pocztą osobową do Chyrowa.

Co się niniejszem do powszechnej wiadomości podaje.

Lwów, dnia 21. Listopada 1873.

(3524 2-3) **Edykt**

Nr. 4226. C. k. Sąd powiat. w Zaleszczykach dozwala wprowadzenie postępowania względem umorzenia ciężającej od lat przeszło 50 na realności pod Nk. 58 w Zaleszczykach Dom. T. I pag. 125 nr. 2 on. wierzytelności w sumie 124 złr. na rzecz masy spadkowej ś. p. Macieja Roth i wzywa się wszystkich tych, którzy do tej hipotecznej wierzytelności pretensję roszczą, aby z takowemi w ciągu jednego roku t. j. do 1. Grudnia 1874 tem pewniej się zgłosili, gdyż w przeciwnym razie ciężar ten umorzony i ze stanu biernego pomienionej realności wykreślony zostanie. C. k. Sąd powiatowy. Zaleszczyki, dnia 6. Listopada 1873.

(3592 2-3) **Ogłoszenie**

Nr. 18863. Przy c. k. Sądzie powiatowym w Gorlicach opróżniona została posada kancelisty z roczną płacą 600 zł w. a. i z dodatkiem aktywalnym i z prawem posunięcia się na wyższą płacę etatową opróżnioną. Ubiegający się o tę posadę mają swe podania w myśl rozporządzenia Wysokiego Ministerstwa dla obrony krajowej z dnia 12. Lipca 1872 l. 98 D. p. p. należycie ułożone w przeciągu czterech tygodni, od dnia 10. Grudnia 1873 liczyć się mających, do Prezydium c. k. Sądu obwodowego w Nowym Sączu wnieść.

Z Rady c. k. Sądu krajowego wyższego.
Kraków, dnia 25. Listopada 1873.

(3526 2-3) **Edykt**
3. 27113. Das t. f. Landesgericht in Krakau, bringt zur Kenntniß, daß in Erledigung

der vom t. f. Handelsgerichte in Wien ergangenen Note vom 7. Oktober 1873 3. 167535 zur Befriedigung der dem Alexander Menkes mit rechtskräftigem Urtheil des Wiener Handelsgerichtes vom 21. Dezember 1869 3. 134680 zuerkannten Wechselforderung von 3000 fl. ö. W. sammt 60/0 Zinsen vom 31. August 1869 3 fl. 10 kr. Protesskosten 1/30/0 Provision den ausschließlich der Erkenntnisgebühr mit 31 fl. 27 kr. ö. W. urtheilsmäßig zugesprochenen und den weitem auszuweisenden Gerichtskosten, die bewilligte exekutive Feilbietung der der Schuldnerin Antonia Wojczyńska gehörigen und auf 67854 fl. 48 1/2 kr. ö. W. abgetheilten Realitätenhälften Nr. 15 St. I in Krakau Nr. 19 St. IV lit. B in Krakau und zweier Grundparzellen Nr. 1682 und 1683 Baworowski genannt, die zur Realität Nr. 106 (30 St. IV) in Krakau gehören (Realität Nr. 19 B Nr. 146 A 146 B Nr. 148 Abth. IV, Nr. 149 Abth. IV) ausgeschrieben wird, welche Feilbietung in drei Terminen und zwar am 22. Jänner 1874, 25. Februar 1874 und am 26. März 1874 jedesmal um 10 Uhr Vormittag im Gebäude des hiesigen Gerichtes unter nachstehenden Licitationsbedingungen vorgenommen werden wird und zwar:

I. Die der Frau Antonia Wojczyńska gehörige Hälfte des Hauses Nr. 15 St. I auf dem Haupttrampelpfade in Krakau, wird nun den gerichtlich erhobenen Schätzungswert von 2013 fl. 86 kr. ö. W. ausgerufen, und bei der ersten und II Feilbietungstagung nicht unter dem Schätzungswert bei der dritten Feilbietungstagung auch unter dem gerichtlichen Schätzungswert an den Meistbietenden verkauft. Die der Frau Antonia Wojczyńska gehörige Hälfte der Realität Nr. 19 B Krupnicza Gasse in Krakau, wird um den gerichtlich erhobenen Schätzungswert von 21513 fl. 35 1/2 kr. ö. W. ausgerufen, und bei der ersten und zweiten Feilbietungstagung nicht unter dem Schätzungswert bei der dritten Feilbietungstagung, auch unter dem gerichtlichen Schätzungswert an den Meistbietenden verkauft.

Die der Frau Antonia Wojczyńska gehörigen Hälfte der Realitäten Nr. 146 A und Nr. 146 B in Krakau, werden um den gerichtlich erhobenen Schätzungswert von 18482 fl. 49 1/2 kr. ausgerufen, und bei der ersten und zweiten Feilbietungstagung nicht unter dem Schätzungswert, bei der dritten Feilbietungstagung, auch unter dem gerichtlichen Schätzungswert an den Meistbietenden verkauft.

Die der Frau Antonia Wojczyńska gehörige Hälfte der Realität Nr. 148 Abth. IV in Krakau wird um den gerichtlich erhobenen Schätzungswert von 5097 fl. 59 kr. ö. W. ausgerufen,

und bei der ersten und zweiten Feilbietungstagung, nicht unter dem Schätzungswert, bei der dritten Feilbietungstagung, auch unter dem gerichtlichen Schätzungswert an den Meistbietenden verkauft.

Die der Frau Antonia Wojczyńska gehörige Hälfte der Realität Nr. 149 Abth. IV in Krakau, wird um den gerichtlich erhobenen Schätzungswert von 2624 fl. 18 1/2 kr. ö. W. ausgerufen, und bei der ersten und zweiten Feilbietungstagung, nicht unter dem Schätzungswert bei der dritten Feilbietungstagung, auch unter dem gerichtlichen Schätzungswert an den Meistbietenden verkauft.

II. Jeder Kauflustige hat vor Beginn der Licitation 20/0 des Schätzungswertes zu Händen der Licitationskommission in baarem Gelde zu erlegen.

Das Badium des Erstehers wird auf Abschlag des Meistbotes beim t. f. Gerichtsdepostenanthe in Krakau erlegt, das Badium der übrigen Mitlicitanten an dieselben gegen Empfangsbestätigung im Licitationsprotokolle zurückgestellt.

Genaue Licitationsbedingungen so wie der Hypothekenauszug und Schätzungswert erliegen für die Kauflustigen zur Einsicht in der Registratur. Hievon werden die Kauflustigen sowie diejenigen dem Aufenthaltsorte nach unbekanntem sowie Hypothekargläubiger, welche erst nach dem Ausfertigungstage des Hypothekenauszuges, d. t. 17. April 1873 auf die Hypothek der feilzubietenden Realitäten gelangen, oder denen dieser Bescheid aus was immer für einem Grunde nicht rechtzeitig zugestellt werden konnte, zu Händen des bestellten Curators in der Person des Adv. Dr. Kaufmann mit Substituierung des Adv. Dr. Blatteis verständigt.

Krakau, am 8. November 1873.

Donesienia prywatne.

Gratis und Franco

versendet die neueste

Lotto-Gewinnliste

R. v. Orlice,

Professor der Mathematik in Berlin,
Wilhelmstraße 125.

Anfragen finden sofort Antwort.

(3542 1-2)

Obwieszczenie.

Likwidatorowie banku Lwowskiego mają zaszczyt niniejszem zaprosić P. T. akcyonaryuszów banku Lwowskiego na nadzwyczajné walne Zgromadzenie, odbyć się mające dnia 15. Stycznia 1874 o godzinie 10tej przed południem w lokalnościach c. k. uprz. galic. akcyjnego banku hipotecznego.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie likwidatorów o stanie likwidacyi i wniosek względem podziału majątku towarzystwa pomiędzy akcyonaryuszów.

2. Udzielenie absolutoryum komitetowi likwidacyjnemu, a względnie wybór wydziału rewizyjnego.

3. ewentualnie wybór likwidatorów.

P. T. akcyonaryusze, którzy na tem walnem Zgromadzeniu udział wzięść zechcą, raczą swoje kwity tymczasowe od akcyi najdalej do 15. Grudnia b. r. złożyć w kasie c. k. uprz. galic. akcyjnego banku hipotecznego.

**Likwidatorowie
banku lwowskiego w likwidacyi.**

Lwów, 2. Grudnia 1873.

(3609 1-3)